

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr 942/2015
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 10 grudnia 2015 r.

RAPORT Z WIZYTACJI (ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 6-7 czerwca 2016 r. na kierunku „studia amerykańskie” prowadzonym w ramach obszaru nauk humanistycznych i społecznych na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, realizowanych w formie studiów stacjonarnych w Instytucie Ameryk i Europy Uniwersytetu Warszawskiego przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

**przewodnicząca: prof. dr hab. Małgorzata Leyko - członek PKA
członkowie:**

- 1. dr hab. Radosław Rybkowski** - ekspert PKA
- 2. dr hab. Ariadna Strugielska** - ekspert PKA
- 3. mgr Małgorzata Piechowicz** - ekspert ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia
- 4. Łukasz Pietrzykowski** - ekspert PKA ds. studenckich

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku studia amerykańskie prowadzonym w Instytucie Ameryk i Europy (dalej: IAiE) Uniwersytetu Warszawskiego została przeprowadzona z inicjatywy Uczelni, w związku z czym wizytowany kierunek studiów został włączony do harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. Oceniany kierunek studiów został przekształcony w roku 2012 z kierunku studiów kulturoznawstwo, którego oceny dokonano w r. akad. 2009/2010, przyznając ocenę pozytywną (uchwała Nr 746/2010 z dnia 8 lipca 2010 r.)

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni oraz Instytutu, dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania ze studentami i pracownikami IAiE, osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego

systemu zapewnienia jakości kształcenia, za prowadzenie kierunku studiów, praktyk, a także z przedstawicielami Samorządu Studentów i Biura Karier. Ponadto przeprowadzono hospitacje zajęć, sprawdzono losowo wybrane prace etapowe i dyplomowe, a także dokonano przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne uwagi i zalecenia, o których Przewodnicząca Zespołu Oceniającego PKA oraz współpracujący z nią eksperci poinformowali władze IAIe na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

**OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW
STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM**

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżnia- jąco	w pełni	znacząco	częściowo	niedosta- tecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia			X		
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia			X		

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów			X		

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny					

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1.2. Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednio wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do

podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.*

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena spełniania kryterium – znacząco

2. Opis spełnienia kryterium

1.1.

Zgodnie ze strategią Uniwersytetu Warszawskiego przyjętą uchwałą Senatu nr 34 z dnia 17 grudnia 2008 r., Uniwersytet „oferuje szeroką i zróżnicowaną ofertę edukacyjną. Daje możliwość studiowania zarówno na kierunkach cieszących się dużą popularnością wśród kandydatów, jak również na kierunkach unikatowych”. Studia amerykańskie z pewnością spełniają kryterium unikatowości, choć specjalność kulturoznawstwo Stanów Zjednoczonych cieszy się sporą popularnością.

Kierunek studiów zgodny jest także z misją i strategią podstawowej jednostki organizacyjnej – IAIe (uchwały rady IAIe z dnia 19 czerwca 2013 r.), choć jest ona bardzo ogólnikowa (misja – 4 punkty, strategia – 3 punkty); zgodność dotyczy szczególnie wprowadzania nowych paradygmatów w badaniach naukowych oraz wykorzystywania ich w działalności dydaktycznej. W założeniach strategicznych Uczelni jeden z celów szczegółowych dotyczy rozszerzenia współpracy z otoczeniem i umiędzynarodowienie Uczelni poprzez przyjmowanie studentów zagranicznych, realizację programów w językach obcych, zwiększenie mobilności kadry i studentów. Charakter kształcenia prowadzonego w IAIe na obu specjalnościach kierunku studia amerykańskie oraz działalność naukowa i dydaktyczna pracowników wpisują się pod tym względem w strategię Uczelni. Koncepcja studiów dzielących się na dwie równoległe specjalności nie przenosi wzorów tego typu studiów w kraju i zagranicą.

W trakcie wizyty w IAIe Zespół Oceniający PKA dokonywał oceny programowej na kierunku studia amerykańskie, prowadzonym przez dwie jednostki wchodzące

w skład IAiE: Ośrodek Studiów Amerykańskich (OSA) i Centrum Studiów Latinoamerykańskich (CESLA). Na studiach I i II stopnia oferowane są dwie specjalności: kulturoznawstwo Stanów Zjednoczonych (OSA) oraz kulturoznawstwo Ameryki Łacińskiej i Karaibów (CESLA) (Uchwała Senatu UW nr 10 z dnia 17 października 2012 r., zmieniająca wcześniejszą uchwałę nr 513 z dnia 16 maja 2012 r. oraz Uchwała Senatu UW nr 53 z 20 lutego 2013 powołująca specjalność kulturoznawstwo Ameryki Łacińskiej i Karaibów na studiach I stopnia od r. akad. 2013/2014). Od r. akad. 2016/2017 specjalność kulturoznawstwo Stanów Zjednoczonych na obu stopniach kształcenia zmieni nazwę na społeczeństwo i kultura Stanów Zjednoczonych (Uchwała Senatu UW nr 557 z dnia 20 kwietnia 2016). Należy zauważyć, że obie specjalności łączy jedynie nazwa kierunku studia amerykańskie, natomiast programy studiów, efekty kształcenia, zasady rekrutacji, infrastruktura, kadra dydaktyczna dla obu specjalności są odrębne. Uchwała Senatu UW nr 512 z 16 maja 2012 zatwierdza „Efekty kształcenia dla kierunku Kulturoznawstwo Ameryki Łacińskiej i Karaibów”, studia II stopnia (Uchwała z 17 X 2012 koryguje nazwę na: Studia amerykańskie. Kulturoznawstwo Ameryki Łacińskiej i Karaibów) oraz oddzielnie dla: „Studia amerykańskie. Kulturoznawstwo Stanów Zjednoczonych” (studia I i II stopnia). Do Uchwały Senatu UW nr 53 z 20 lutego 2013 powołującej na I stopniu kształcenia na kierunku studia amerykańskie specjalność kulturoznawstwo Ameryki Łacińskiej i Karaibów nie dołączono efektów kształcenia. Porównując efekty kształcenia dla obu specjalności studiów amerykańskich II stopnia należy stwierdzić istotne rozbieżności, które nie wynikają jedynie z tego, że zakładane efekty odnoszą się do różnych obszarów (Stany Zjednoczone oraz Ameryka Łacińska i Karaiby). O ile specjalność prowadzona przez OSA efekt K2A_W02 definiuje: „zna terminologię kulturoznawstwa i amerykanistyki w języku angielskim na poziomie rozszerzonym”, o tyle dla specjalności prowadzonej przez CESLA K-W02 opisano jako: „zna terminologię nauk humanistycznych na poziomie rozszerzonym, w szczególności z zakresu kulturoznawstwa”; K2A_W03 (OSA) – „rozpoznaje złożone relacje między różnymi strukturami społeczeństwa amerykańskiego a porządkiem prawnym, ekonomicznym i politycznym Stanów Zjednoczonych”, natomiast K_W03 (CESLA) – „ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę ogólną, prowadzącą do specjalizacji, obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu kulturoznawstwa Ameryki Łacińskiej i Karaibów”; K2A_W17 (OSA) – „ma pogłębioną wiedzę na temat różnorodnych poglądów dotyczących struktury politycznej i więzi społecznych Stanów Zjednoczonych”, natomiast K_W17 (CESLA) – „ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym, w szczególności w odniesieniu do kultury latinoamerykańskiej i karaibskiej”. Podobne rozbieżności w definiowaniu efektów kształcenia występują także w odniesieniu do umiejętności i kompetencji społecznych. Trudno więc mówić o prowadzeniu przez OSA i CESLA wspólnego kierunku studiów, gdyż w rzeczywistości mamy do czynienia z dwoma równoległymi procesami kształcenia.

1.2.

Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w obszarach nauk humanistycznych i społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem dziedzin i dyscyplin naukowych, z których kierunek się wywodzi: historii, kulturoznawstwa, filozofii, literaturoznawstwa, antropologii, socjologii, nauk o polityce, ekonomii, geografii i nauk o mediach. W ślad za rozwojem badań amerykańskich na świecie wprowadzane są odzwierciedlające je nowe przedmioty fakultatywne (dotyczące na kulturoznawstwie Stanów Zjednoczonych, np. problematyki LGBT, kwestii rasowych, a na

kulturoznawstwie Ameryki Łacińskiej i Karaibów przedmioty odzwierciedlające rosnące znaczenie ludności rodzimej). Oferta kształcenia jest z założenia elastyczna, ukierunkowana na studenta, któremu ma dostarczać aktualnej i kompletnej wiedzy amerykańskiej.

W mniejszym stopniu wprowadzane zmiany wynikają z rozeznania wyzwań wynikających z przemian w otoczeniu społeczno-gospodarczym. CESLA cyklicznie organizuje nieformalne spotkania z ambasadorami państw Ameryki Łacińskiej akredytowanymi w Polsce, które służą rozpoznaniu potrzeb ambasad, gdyż wielu absolwentów kulturoznawstwa Ameryki Łacińskiej i Karaibów znajduje w nich pracę bądź miejsce odbywania praktyk. OSA w niewielkim stopniu korzysta w profilowaniu efektów kształcenia z informacji, gdzie i na jakich warunkach podejmują pracę absolwenci. Zdecydowanie większej uwagi wymaga zatem skorelowanie planów rozwoju kierunku z rzeczywistymi potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, gdyż samo istnienie w programach studiów modułów o nachyleniu praktycznym nie jest dowodem na faktyczne konsultowanie planów rozwoju kierunku z interesariuszami zewnętrznymi.

1.3.

Uchwała Senatu UW nr 512 z dnia 16 maja 2012 przyporządkowuje studia amerykańskie do obszarów nauk humanistycznych i społecznych (bez wskazania dyscyplin) oraz zatwierdza efekty kształcenia zgodne ze wskazanymi obszarami, ale odrębne dla obu specjalności. W związku z tym należy stwierdzić, że jednostka prowadząca kierunek studia amerykańskie od 1 października 2012 nie spełniała wymogów rozporządzenia z 5 października 2011, które w par. 9.1 określa warunki prowadzenia studiów, w tym w p. 1 wymóg określenia nazwy kierunku studiów adekwatny do efektów kształcenia, a w p. 3 – „wskazała dziedziny nauki (...) i dyscypliny naukowe (...), do których odnoszą się efekty kształcenia dla danego kierunku”.

Dopiero Uchwałą Senatu UW nr 556 z dnia 20 kwietnia 2016 r. zostały przyjęte efekty kształcenia dla kierunku studia amerykańskie I i II stopnia, lecz należy zauważyć, że będą one obowiązywały od cyklu rozpoczynającego się w roku 2016/2017. Ten sam dokument określił przyporządkowanie kierunku do obszaru nauk humanistycznych oraz społecznych, dziedziny nauk humanistycznych i dyscyplin: kulturoznawstwo, literaturoznawstwo, historia oraz dziedziny nauk społecznych i dyscyplin: socjologia, nauki o mediach, nauki o polityce, a także dziedziny nauk ekonomicznych (ekonomia). Mające obowiązywać od 1 października 2016 przyporządkowanie ocenianego kierunku studiów do obszarów i dziedzin nauki oraz dyscyplin jest właściwe.

1.4.

Uchwała Senatu UW nr 512 z dnia 16 maja 2012 zatwierdza efekty kształcenia odmienne dla obu specjalności (wykaz efektów kształcenia dla specjalności kulturoznawstwo Ameryki Łacińskiej zatytułowano jako efekty kształcenia dla kierunku [sic!] i dotyczą one tylko studiów II stopnia, dla studiów I stopnia na tej specjalności zatwierdzonych od roku 2013/2014 nie opracowano efektów kształcenia).

Efekty kształcenia przyjęte dla kierunku studia amerykańskie dla cyklu rozpoczynającego się od roku 2016/2017 są zgodne z zapisami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra NiSW w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz.U. nr 253, poz. 1520). Odpowiadają założeniom profilu ogólnoakademickiego i zawierają efekty charakterystyczne tak dla obszaru nauk humanistycznych, jak i społecznych. Wszystkie wskazane dyscypliny naukowe mają swoje odbicie w zakładanych efektach kształcenia. Zgodnie z założeniami profilu ogólnoakademickiego efekty kształcenia obejmują wiedzę i umiejętności

przygotowujące do działalności badawczej (na I stopniu) i udziału w badaniach (na II stopniu).

Należy jednocześnie podkreślić, że przeprowadzona przez ZO PKA wizytacja dobitnie pokazała, że studia na kierunku studia amerykanistyczne są realizowane od początku do końca jako dwie odrębne specjalności. Tak więc z punktu widzenia warunków formalnych i merytorycznych w jednostce nie jest prowadzony kierunek studia amerykanistyczne, lecz dwie specjalności z odmiennymi efektami kształcenia i programami studiów.

Wskazane powyżej rozbitcie na dwie odrębne specjalności prowadzi do tego, że przyjęte programy studiów są programami dla dwóch odrębnych specjalności. Nie ma żadnego przedmiotu, który byłby wspólny dla obydwu specjalności i stanowił łącznik spinający je w jeden kierunek studiów. Oczywiście, studenci mogą brać udział w zajęciach fakultatywnych realizowanych na drugiej specjalności, podobnie jak uczestniczyć w Otwartych Zebraniach Naukowych, ale nie jest to wymagane programem studiów. Pominąwszy ten problem, programy studiów dla obu specjalności umożliwiają osiągnięcie zakładanych dla nich efektów kształcenia, przygotowując studentów I i wdrażając studentów II stopnia do prowadzenia badań. Na studiach I stopnia specjalność kulturoznawstwo Ameryki Łacińskiej i Karaibów są to np. przedmioty: Wstęp do kulturoznawstwa i metodologia badań oraz proces przygotowywania pracy licencjackiej; na specjalności kulturoznawstwo Stanów Zjednoczonych: Warsztaty z pisania 1-2, Metodologia kulturoznawstwa oraz proces przygotowywania pracy licencjackiej, zaś na studiach II stopnia w przypadku pierwszej specjalności – Wstęp do badań kulturoznawczych, Filozofia poznawania i interpretowania Ameryki Łacińskiej oraz seminarium magisterskie, a w przypadku drugiej specjalności – proseminarium i seminarium magisterskie. Wdrażaniu do badań i samodzielnemu ich podejmowaniu służą także projekty kulturowe.

1.5.

Program obu odrębnych specjalności prowadzonych pod wspólną nazwą kierunku studia amerykanistyczne oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom każdej z tych specjalności uzyskanie kwalifikacji na poziomie studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim. W ramach obu specjalności studenci mogą osiągnąć założone – odrębne dla każdej z nich – efekty kształcenia.

1.5.1.

Nie dotyczy

1.5.2.

Dobór treści programowych uwzględnia aktualny stan wiedzy związanej z ocenianym kierunkiem, na obydwu stopniach studiów i na obydwu specjalnościach. Szczególnie wyraźnie pokazuje to lektura sylabusów (choć należy zaznaczyć, że część z nich jest przygotowana niezgodnie z rozwiązaniami przyjętymi w Uniwersytecie Warszawskim). W przypadku większości nauczanych modułów podawane lektury są aktualne, treści nauczania odwołują się do najnowszych metod i ustaleń z obszaru Stanów Zjednoczonych oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów.

Dobór treści kształcenia dla każdej specjalności jest zgodny z efektami kształcenia określonymi oddzielnie dla każdej z tych specjalności.

1.5.3.

Stosowane metody kształcenia wymagają od studentów samodzielnego uczenia się. W przypadku studiów I stopnia na zajęciach takich, jak na przykład „Kultura polityczna w Stanach Zjednoczonych”, od studentów wymaga się samodzielnego odnajdywania wyników badań amerykańskiej opinii publicznej, ich interpretowania i wysnuwania na

ich podstawie wniosków. Przewidziano także przygotowanie studentów do prowadzenia własnych badań naukowych przez realizację przedmiotów, w trakcie których stosowane są jednocześnie aktywizujące formy pracy studenta, jak np. „Konwersatorium badawcze” (OSA), „Warsztaty z pisania” (CESLA). Metody uwzględniają prace indywidualną studenta oraz prace w zespole. Studenci OSA podczas spotkania z ZO PKA ocenili stosowane metody kształcenia jako adekwatne dla ich kierunku studiów. Zdaniem studentów stosowane metody kształcenia odpowiednio przygotowują ich do prowadzenia badań naukowych. Metody dydaktyczne opisane w sylabusach przedmiotów wyraźnie wskazują, że tak w czasie samych zajęć studenci są zachęceni do aktywnego udziału (prezentacje, dyskusje), jak i wymaga się od nich samodzielnej pracy przy wykorzystaniu dostępnych zasobów bibliotecznych oraz baz danych. Problematiczne jest natomiast szersze prezentowanie wyników prac uczestników studiów II stopnia. Dobrą praktyką w tym zakresie jest wystawa zorganizowana w CESLA, będąca pokłosiem wizyty badawczej studentów oraz późniejszych warsztatów z dziećmi.

1.5.4.

Studia I stopnia na obu specjalnościach w ramach kierunku studia amerykanistyczne trwają 6 semestrów i wymagają zdobycie przez studenta 180 ECTS, zaś studia II stopnia trwają 4 semestry i wymagają zdobycia 120 ECTS. Przewidywany czas trwania kształcenia dla poszczególnych modułów i dla całego programu studiów jest odpowiedni i umożliwia osiągnięcie zakładanych, zróżnicowanych efektów kształcenia w ramach każdej z dwóch specjalności. Dla ocenianego kierunku nie opracowano przejrzystych zasad obliczania nakładu pracy własnej studentów. Należy zwrócić uwagę także na to, że sposoby obliczania punktów ECTS są niespójne dla obydwu specjalności. Z sylabusów dla specjalności kulturoznawstwo Ameryki Łacińskiej i Karaibów trudno wywnioskować, jaki jest zakładany wkład pracy studenta, co wynika po części z tego, że same sylabusy przygotowane w CESLA nie odpowiadają w tym względzie standardom UW. Studenci zwrócili uwagę, że informacje o przedmiotach dostępne w sylabusach w systemie USOS nie zawsze są terminowo podawane przez wykładowców, niektóre informacje są zbyt ogólne (np. forma zajęć – w sali). Studenci CESLA mieli wątpliwości co do zasad przypisywania punktów ECTS do poszczególnych przedmiotów, które nie są przejrzyste.

1.5.5.

Na obydwu stopniach studiów ponad 50% punktów ECTS jest uzyskiwanych w ramach zaliczania modułów związanych z badaniami prowadzonymi w OSA lub CESLA. Specjalność kulturoznawstwo Stanów Zjednoczonych szczególnie dobrze wykorzystuje w procesie dydaktycznym wyniki prowadzonych badań. Autorzy raportu samooceny określili oddzielnie dla każdej specjalności i poziomu studiów wskaźniki ilościowe dotyczące programu kształcenia, które nie są takie same dla każdej z nich, np. na studiach I stopnia zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela i studentów obejmują 45 ECTS w CESLA i 61 ECTS w OSA; na studiach II stopnia 30 ECTS w CESLA i 36 ECTS w OSA; z zakresu nauk podstawowych dla ocenianego kierunku na I stopniu 38 ECTS w CESLA i 81 ECTS w OSA, na II stopniu 12 ECTS w CESLA i 37 ECTS w OSA; zajęcia o charakterze praktycznym na I stopniu 6,5 ECTS w CESLA i 15 ECTS w OSA, na II stopniu 4 ECTS w CESLA i 0 ECTS w OSA; zajęcia do wyboru przez studenta na I stopniu 90,5 ECTS w CESLA i 61 ECTS w OSA, na II stopniu 57 ECTS w CESLA i 70 ECTS w OSA. Ta charakterystyka również dowodzi braku wspólnej dla obu specjalności koncepcji studiów.

1.5.6.

Na obu stopniach studiów studenci obu specjalności mają możliwość elastycznego kształtowania programu studiów. W przypadku studiów I stopnia jest to nawet około 50% punktów ECTS, w przypadku studiów II stopnia przekracza wymagane 30%.

Na studiach I stopnia studenci mają możliwość udziału w przedmiotach ogólnouniwersyteckich, przedmiotach do wyboru (w tym moduł praktyk i projektu kulturowego, lektoratu, seminarium dyplomowego), a także zajęć z języka obcego (nauka języka hiszpańskiego lub portugalskiego). Na studiach II stopnia studenci mogą wybierać przedmiot ogólnouniwersytecki oraz przedmioty z puli do wyboru (w tym seminarium dyplomowe i projekt kulturowy).

Studenci podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili możliwość swobodnego i elastycznego doboru treści kształcenia, w tym zakres treści i sposób rejestracji na poszczególne zajęcia. W ocenie studentów udział w zajęciach ogólnouniwersyteckich pozwala im na pogłębienie wiedzy z zakresu treści związanych z ich specjalnością, co służy rozwojowi indywidualnych zainteresowań naukowych. Pewne wątpliwości wyrazili studenci OSA, wskazując, iż ich zdaniem muszą uczestniczyć w zbyt dużej ilości zajęć w formie Otwartych Zebrań Naukowych – wskazali jednak, iż do tej pory nie sygnalizowali tego problemu przedstawicielom władz OSA.

1.5.7.

Na ocenianym kierunku zajęcia odbywają się głównie w formie wykładów, ćwiczeń, lektoratów, a także seminariów oraz konwersatoriów. Studenci podczas spotkania z ekspertem ZO PKA pozytywnie ocenili dobór form zajęć do specyfiki ich kierunku. Studenci CESLA wskazali jednocześnie na zachowanie właściwej proporcji pomiędzy wykładami a pozostałymi formami. Natomiast studenci OSA wskazali, iż w ich opinii na studiach II stopnia za dużo jest zajęć ćwiczeniowych, a za mało wykładów, które w ocenie studentów powinny dominować na tym stopniu studiów. Wskazali jednocześnie, iż nie zgłaszali nikomu postulatów w tym zakresie. Studenci ocenili, iż dobór form zajęć, a także stosowanie aktywizujących metod kształcenia w pełni zaznajamia ich z problematyką badań naukowych związanych z przedmiotem ich studiów. Zgodnie z Regulaminem Studiów studenci mogą indywidualizować proces kształcenia przez studiowanie według Indywidualnego Toka Studiów bądź przez uzyskiwanie zaliczeń przedmiotów na drodze Indywidualnego Trybu Zaliczeń.

Jednostka nie prowadzi zajęć z wykorzystaniem technik nauczania na odległość. Tylko jeden kurs na studiach II stopnia, specjalność kulturoznawstwo Ameryki Łacińskiej i Karaibów, jest prowadzony z wykorzystaniem platformy MOODLE (co wynika z uczestnictwa w międzynarodowym konsorcjum). Warunki zaliczania modułu zgodne są z obowiązującymi przepisami prawa.

Studia I oraz II stopnia prowadzone na obydwu specjalnościach oferowane są dla takiej liczby studentów, że umożliwia to prawidłową organizację procesu dydaktycznego. Zajęcia prowadzone są przez wielu wykładowców, co pozwala studentom na zetknięcie się z różnymi metodami dydaktycznymi i osobowościami naukowymi. Grupy zajęciowe, zwłaszcza ćwiczeniowe i seminaryjne, są niezbyt liczne. Zgodnie z wewnętrznymi przepisami grupa ćwiczeniowa nie może liczyć więcej niż 20 studentów, zajęcia językowe/warsztatowe nie więcej niż 15. Do 20 ograniczona jest liczebność grup na zajęciach fakultatywnych. Taka wielkość grup umożliwia osiągnięcie zakładanych tak w efektach kształcenia, jak i sylabusach zajęć kompetencji społecznych.

1.5.8.

Na studiach I stopnia specjalność kulturoznawstwo Stanów Zjednoczonych wymagane jest od studentów zaliczenie praktyki/wolontariatu w wymiarze minimum 30 godzin

(2 pkt. ECTS). Kulturoznawstwo Ameryki Łacińskiej i Karaibów wymaga zaliczenia modułu praktyk, w którego skład wchodzi „Projekt kulturowy” (1 pkt. ECTS) oraz minimum 90 godzin praktyk (3 pkt. ECTS). „Projekt kulturowy” obejmuje różnego rodzaju zajęcia skierowane przede wszystkim do osób spoza uczelni, takie jak np. „Ameryka Łacińska dla najmłodszych” czy „Smaki Meksyku”. Na II stopniu studiów tej specjalności wymagane jest zaliczenie jedynie modułu praktycznego, obejmującego „Projekt kulturowy”. Specjalność kulturoznawstwo Stanów Zjednoczonych nie wymaga żadnego modułu praktycznego na II stopniu studiów.

Należy podkreślić, że w żadnym z przypadków jednostka nie określiła wyraźnie celu praktyk, projektowanych efektów kształcenia oraz metod weryfikacji osiągania tych efektów. Zgodnie z informacjami udzielonymi przez opiekuna praktyk nie został ustalony żaden sposób monitorowania instytucji/przedsiębiorstw, w których studenci odbywają praktyki. Nie ma systemu sprawdzania, czy studenci rzeczywiście praktyki odbyli i jakie zadania w czasie ich trwania wykonywali. Co najbardziej niepokojące: studenci udają się na praktyki nie posiadając skierowania wystawionego przez uczelnię. Przy takim rozwiązaniu pkt. 10 Regulaminu praktyk studenckich dla studiów I stopnia w CESLA: „Student odbywający praktykę studencką na podstawie umowy podlega ubezpieczeniu przez uczelnię od następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW)” – staje się fikcją. W razie wypadku (lub innych zdarzeń) może się okazać, że studenci będą pozostawieni sami sobie. Jednostka nie ma podpisanych umów, które by gwarantowały odpowiednią liczbę miejsc dla studentów udających się na praktyki zawodowe.

1.5.9.

Studia I i II stopnia na kierunku studia amerykańskie, specjalność kulturoznawstwo Stanów Zjednoczonych są prowadzone w języku angielskim. Zdaniem studentów stanowi to jeden z głównych atutów tej specjalności, gdyż poza zdobywaniem wiedzy merytorycznej, pozwala im to na biegłe porozumiewanie się w tym języku.

Na specjalności kulturoznawstwo Ameryki Łacińskiej i Karaibów jedynie część zajęć, i to przede wszystkim na studiach II stopnia, prowadzonych jest w języku hiszpańskim. Studenci mają możliwość wyboru lektoratu z języka hiszpańskiego, a także udziału w zajęciach z praktycznej nauki języka portugalskiego, czy w konwersatoriach – tłumaczeniach z języka hiszpańskiego. W ocenie studentów przedstawionej w trakcie spotkania z ZO PKA zbyt mało czasu przewidziano na naukę języka hiszpańskiego; studenci mówili także o problemach podczas zapisów na lektoraty realizowane w jednostce ogólnouczelnianej, gdzie liczba miejsc przeznaczonych dla studentów kierunku studia amerykańskie jest mniejsza niż liczba chętnych studentów. W rezultacie studenci muszą realizować lektoraty z innego języka. Studenci jednoznacznie wskazali, iż mają zbyt mało możliwości uczenia się języka hiszpańskiego, co negatywnie wpływa na zdolność osiągnięcia przez nich zakładanych efektów kształcenia niezbędnych na rynku pracy. Studenci wskazali, iż sygnalizowali ten problem władzom CESLA, czego rezultatem było wprowadzenie dodatkowych zajęć z języka hiszpańskiego.

W przypadku obu specjalności oczywistym językiem badań naukowych jest angielski, dlatego pewna grupa studentów specjalności kulturoznawstwo Ameryki Łacińskiej i Karaibów uczestniczy także w zajęciach realizowanych po angielsku przez OSA. Podpisane umowy o współpracy międzynarodowej (przede wszystkim Erasmus +) umożliwiają studentom wyjazdy na uczelnie zagraniczne. Zdecydowanie słabiej wygląda współpraca międzynarodowa z uczelniami z regionów, których dotyczą prowadzone studia: Stanów Zjednoczonych oraz Ameryki Łacińskiej. Godne podkreślenia jest przyciągnięcie studentów, którzy korzystają ze stypendiów Erasmus Mundus. Równie

wartościowa jest współpraca CESLA z Uniwersytetem w Salamance w ramach *International Master in Latin American Studies*, z której korzystają studenci i pracownicy naukowo-dydaktyczni.

Program kształcenia na obu stopniach jest atrakcyjny dla studentów z wielu krajów. Według dokumentacji CESLA w roku 2012/2013 było to 9 studentów z 5 krajów. W latach następnych zainteresowanie było mniejsze, przeciętnie dwóch studentów z 2 krajów. W OSA natomiast jest widoczna tendencja wzrostowa. W roku 2013 przyjechało na pełne studia 3 studentów, w roku następnym było 6 obcokrajowców z 5 krajów, zaś w roku 2014 liczba studentów, którzy przyjechali z 15 krajów, wzrosła do 18. Dla studentów zagranicznych i studentów polskich Instytut stara się gromadzić odpowiednią literaturę, chociaż każda jednostka w inny sposób. OSA przeznacza 500 zł na pracownika dydaktycznego, który decyduje o charakterze zakupionej literatury. Potrzebną literaturę zdobywa się często korzystając z wyprzedaży. CESLA wybrała inne rozwiązanie. Prowadzi wymianę własnego czasopisma i publikacji pracowników za literaturę zagraniczną.

Umiędzynarodowieniu procesu kształcenia sprzyjają wspólne zajęcia, które zorganizowały 4 uczelnie: Uniwersytet w Salamance, Uniwersytet w Paryżu - Sorbona 3, Uniwersytet w Wiedniu i Uniwersytet Warszawski. Dzięki tej inicjatywie powstał program *International Master in Latin American Studies*. IAIe organizuje również Otwarte Zebrania Naukowe, które w przeważającym stopniu odbywają się w językach obcych.

Dużym wkładem w proces internacjonalizacji kształcenia są publikacje pracowników Instytutu w wydawnictwach zagranicznych i publikacje autorów zagranicznych w wydawnictwach Instytutu. Według dokumentacji otrzymanej w czasie wizytacji pracownicy CESLA w latach 2012-2015 zamieścili łącznie 23 publikacje w wydawnictwach zagranicznych, zaś w wydawnictwach CESLI w tym samym czasie znalazło się 5 publikacji ich kolegów z zagranicy. Pracownicy naukowcy OSA w latach 2013-2015 napisali w języku obcym 3 monografie, 15 rozdziałów w monografiach oraz 12 artykułów. OSA wydaje rocznik naukowy „*The Americanist*” (dawniej: „*American Studies*”), którego kilka ostatnich numerów miało charakter tematyczny. Ośrodek posiada też własną serię monograficzną, a od niedawna serię *New Americanists in Poland* (w wydawnictwie Peter Lang we Frankfurcie).

Od 2010 roku OSA organizuje otwarte kolokwia naukowe prezentujące nowości w badaniach amerykańskich. Spotkania są organizowane przede wszystkim z myślą o naukowcach i studentach, ale są otwarte dla wszystkich zainteresowanych. Rocznie odbywa się średnio 5 spotkań.

1.6.

Prowadzona polityka rekrutacyjna jest zgodna z obowiązującymi przepisami. Kwestie rekrutacji na ocenianym kierunku reguluje Uchwała Senatu UW nr 239 z dnia 21 maja 2014 r. w sprawie warunków i trybu postępowania rekrutacyjnego na studia pierwszego stopnia, jednolite studia magisterskie i studia drugiego stopnia na Uniwersytecie Warszawskim w roku akademickim 2015/2016. Rekrutacja kandydatów prowadzona jest oddzielnie dla każdej specjalności i poziomu studiów.

1.6.1.

O przyjęciu na studia I stopnia decyduje pozycja kandydata na liście rankingowej, opracowanej w oparciu o konkurs świadectw dojrzałości. W przypadku kandydatów przyjmowanych przez OSA brane są pod uwagę oceny z następujących przedmiotów: język polski, matematyka, język angielski; w przypadku kandydatów przyjmowanych przez CESLA: język polski, matematyka, język obcy nowożytny oraz nieobowiązkowo jeden z przedmiotów do wyboru (kandydat uzyskuje dodatkowe punkty). Przewidziano także regulacje dotyczące osób z tzw. „starą maturą” oraz osób z maturą międzynarodową, a także ulgi w postępowaniu kwalifikacyjnym np. laureatów olimpiad przedmiotowych, osiągnięcie III etapu w konkursie „Know America”.

Na studia II stopnia rekrutacja przebiega odmiennie. Na specjalności kulturoznawstwo Stanów Zjednoczonych podstawą kwalifikacji jest pisemny egzamin, przeprowadzany w języku angielskim, badający tak funkcjonalną znajomość tego języka, jak i podstawową wiedzę z zakresu historii, geografii, polityki i kultury USA. Co istotne – ustalony został próg minimalny wynoszący 40 pkt. (w wyjątkowych sytuacjach może być obniżony do 30 pkt.). Na specjalności kulturoznawstwo Ameryki Łacińskiej i Karaibów podstawą rekrutacji jest pisemny test merytoryczny z wiedzy o Ameryce Łacińskiej. Próg minimum wynosi 30 pkt. (50%).

Wszystkie informacje na temat procesu rekrutacji zamieszczone są na stronie internetowej Uczelni. Studenci podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili przepisy związane z rekrutacją, ich zdaniem są one transparentne, powszechnie dostępne i nie dyskryminują żadnej grupy kandydatów. W ocenie studentów limity przyjęć są adekwatne do potencjału organizacyjno-dydaktycznego jednostki i pozwalają na właściwy dobór kandydatów.

1.6.2.

W jednostce są wykładowcy, którzy uczestniczyli w organizowanych na UW warsztatach z uznawalności efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Nie zostały jednak opracowane procedury PEUS na potrzeby jednostki ani nie ma informacji dla studentów lub osób spoza uczelni o możliwości skorzystania z takiej procedury.

1.7.

W jednostce istnieje system sprawdzania i oceniania, który pozwala na monitorowanie postępów w uczeniu się i osiągania efektów kształcenia. Podstawowym problemem jest jednak brak spójności w sposobie oceniania na obu specjalnościach w OSA oraz CESLA.

1.7.1.

Stosowane w jednostce metody sprawdzania i oceniania osiągniętych efektów kształcenia w większości są adekwatne do przyjętych w uchwale Senatu UW efektów kształcenia oddzielnie dla obu specjalności. Przegląd sylabusów zajęć wskazuje, że w trakcie zajęć o charakterze ćwiczeń i seminariów sprawdzane są umiejętności oraz kompetencje społeczne. Hospitacja niektórych zajęć (np. *Current Debates in American Society*, przedmiot fakultatywny) wykazała, że przynajmniej część zajęć ma zasady oceny oparte na ocenie ciągłej, które pozwalają studentom poznać postępy w uczeniu się i które uwzględniają nakład pracy własnej studenta. Częstkowe weryfikowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia odbywa się w trakcie trwania zajęć przez bieżącą ocenę przygotowania studenta, przez ocenę pracy pisemnej, wypowiedzi ustnej, prezentacji referatu czy przez zaliczenie kolokwium.

Jak wskazali studenci podczas spotkania z ZO PKA, w przypadku niektórych przedmiotów końcowa ocena z przedmiotu stanowi składową ocenę częściową oraz oceny z zaliczenia końcowego. Studenci uznali stosowane metody weryfikacji zakładanych efektów kształcenia za właściwe, dostosowane do specyfiki

kierunku i zakładanych efektów kształcenia. W ocenie studentów pozwalają one kompleksowo ocenić stopień osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia z zakresu wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.

Prace etapowe i dyplomowe przeglądane podczas wizyty przez ekspertów PKA tylko w części stanowić mogą adekwatną formę weryfikacji efektów kształcenia [por. Załącznik 3]. Przy ocenie prac etapowych nie zawsze podana była skala ocen bądź brakowało komentarza do wystawionej oceny.

Przygotowanie prac dyplomowych, zgodnie z wewnętrznymi procedurami jednostki, jest rozłożone w czasie. Niedopuszczalne jest przedstawienie gotowej pracy, lecz musi być ona prezentowana opiekunowi naukowemu etapami. W OSA egzamin dyplomowy odbywa się w oparciu o przedstawioną pracę oraz o ustaloną z opiekunem pracy listę lektur, poszerzających wiedzę o tematykę poruszaną w pracy. Opiekun pracy zadaje pytania z listy lektur, natomiast recenzent z przygotowanej pracy. Należy podkreślić, że prześledzona dokumentacja wskazuje na niekonsekwencje w procedurze oceniania – w czasie części egzaminów zadano dwa pytania, a w części trzy. Wskazana niekonsekwencja dotyczy nie tylko egzaminu dyplomowego. Przegląd wybranych prac dyplomowych wskazuje, że trudno doszukać się konsekwencji w ocenianiu. Porównawszy na przykład prace licencjackie *Competing for gold: Famous athletes in American advertising* oraz *A Streetcar Named Desire as a Theatricalization of Tennessee Williams's Fragmented Personality Disorder* można mieć wątpliwości dlaczego jedna otrzymała ocenę dobrą, a druga bardzo dobrą, gdyż ich strona formalna, językowa i poziom merytoryczny wydawały się porównywalne. W ocenie studentów zarówno tematyka pracy dyplomowej, jak również zakres lektur i pytań egzaminacyjnych w trakcie egzaminu dyplomowego w pełni pozwalają na weryfikację zakładanych efektów kształcenia w odniesieniu do poziomu studiów i wybranej specjalności.

1.7.2.

Metody weryfikacji (określone jako „kryteria oceny”) zakładanych efektów kształcenia opisano w sylabusach poszczególnych przedmiotów, dodatkowo nauczyciele akademicy przedstawiają je na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu. Na poziomie ogólnouczelnianym w zakresie oceny studentów stosuje się przepisy wynikające z rozdziału VI i VII Regulaminu Studiów UW. Studenci podczas spotkania z ZO PKA przyjęty system weryfikacji zakładanych efektów kształcenia ocenili jako sprawiedliwy, przejrzysty i obiektywny na każdym z etapów procesu kształcenia. Studenci pozytywnie ocenili terminowość uzyskiwania informacji o wynikach egzaminów i zaliczeń, które są dostępne w systemie USOS. Ponadto studenci są zadowoleni z przestrzegania przez nauczycieli akademickich deklarowanych metod weryfikacji zakładanych efektów kształcenia, także z możliwości uzyskania wglądu do prac zaliczeniowych oraz uzyskania uzasadnienia ocen podczas konsultacji.

Jednak w ocenie ekspertów PKA przegląd egzaminów pisemnych rodzi wątpliwość, czy sposób ich oceniania oraz komunikowania tych ocen studentom pozwala na porównywalność wyników osiąganych przez studentów i umożliwia im zrozumienie własnych niedociągnięć i braków, gdyż niektóre oceny pozbawione były śladów korekty i komentarza.

3. Uzasadnienie

1.1. Kształcenie na kierunku studia amerykańskie jest zgodne z misją i strategią rozwoju Uczelni i odpowiada celom określonym w strategii jednostki, dotyczy to wykorzystywania w procesie dydaktycznym nowych osiągnięć naukowych

i internacjonalizacji nauczania. W perspektywie krajowej i międzynarodowej model kształcenia w IAIe jest odrębny. Koncepcja kształcenia na studiach amerykańskich I i II stopnia opiera się na dwóch równoległych specjalnościach. Nie opracowano wspólnych kierunkowych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, lecz odrębne efekty dla obu specjalności na II stopniu kształcenia; na I stopniu opracowano efekty tylko dla specjalności kulturoznawstwo Stanów Zjednoczonych.

1.2. Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, co znajduje odzwierciedlenie w programie kształcenia. Dotychczas potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy, w sposób nieformalny uwzględniane były przez CESLA, natomiast OSA nie uwzględniała ich w profilowaniu programu studiów.

1.3. Jednostka właściwie przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszarów kształcenia oraz wskazała dziedziny nauki, do których odnoszą się efekty kształcenia oddzielnie dla każdej specjalności.

1.4. Na ocenianym kierunku dla cykli kształcenia rozpoczętych w latach 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015 zatwierdzono odrębne efekty kształcenia dla każdej specjalności. Kierunkowe efekty kształcenia będą obowiązywały dopiero od cyklu 2016/2017, są one zgodne z obszarami i dziedzinami nauki, do których kierunek został przypisany.

1.5. Programy studiów na obu specjalnościach, organizacja i realizacja procesu kształcenia umożliwiają studentom osiągnięcie efektów kształcenia określonych dla każdej ze specjalności. Jedynie na studiach II stopnia, specjalność kulturoznawstwo Stanów Zjednoczonych, brakuje modułów, które wszystkim studentom zapewniłyby poznanie metod nauk społecznych, do których przypisana jest specjalność.

1.5.1. Jednostka nie prowadzi kształcenia nauczycielskiego.

1.5.2. Jednostka nie opracowała wspólnych dla całego kierunku studia amerykańskie efektów kształcenia. Natomiast dobór treści programowych na obu specjalnościach jest zgodny z zakładanymi dla każdej z nich efektami kształcenia i uwzględnia aktualny stan wiedzy.

1.5.3. Metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, obie jednostki OSA i CESLA stosują aktywizujące formy pracy ze studentami i stwarzają możliwości przygotowania studentów do badań. Jednostka wykorzystuje wyniki badań naukowych pracowników, dzięki temu studenci obu specjalności i na obu stopniach mają możliwość zapoznania się z najnowszymi ustaleniami i kierunkami w badaniach amerykańskich i latynoamerykańskich.

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych, brakuje jednak przejrzystych zasad oceny nakładu pracy studenta mierzonego liczbą punktów ECTS. Jednostka nie opracowała spójnego i przejrzystego systemu ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS w obrębie poszczególnych modułów jest zgodna z wymaganiami, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinach nauki związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS, choć w każdej z jednostek ten przydział jest inny.

1.5.6. Jednostki prowadzące studia uwzględniają w programach obu specjalności możliwość elastycznego doboru treści przez studentów w wymaganym zakresie (powyżej 30 %), choć w każdej z jednostek jest to inna wielkość.

1.5.7. Przyjęte zróżnicowane formy prowadzenia zajęć, ich organizacja, a także liczebność grup pozwalają na osiągnięcie przez studentów zakładanych dla każdej

specjalności efektów kształcenia. Studenci są aktywizowani do podejmowania pracy samodzielnej i są wdrażani do badań. Jednostka prowadzi jedno zajęcia w trybie nauczania na odległość.

1.5.8. W programach obu specjalności uwzględniono praktyki, praktyki/wolontariat lub udział w projekcie kulturowym, jednak jednostki prowadzące specjalności nie posiadają umów z instytucjami, w których odbywane są praktyki, nie określiły celu praktyk i efektów kształcenia, nie monitorują przebiegu praktyk. Praktyki zaliczane są na podstawie zaświadczenia o ich odbyciu dostarczanego przez studenta.

1.5.9. Jednostki prowadzące obie specjalności dokładają wielu starań do umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Oferowane programy studiów są także atrakcyjne dla studentów zagranicznych. Mankamentem jest jednak to, że studenci obu specjalności mają stosunkowo mało możliwości bezpośredniego poznania krajów Ameryki Łacińskiej i Stanów Zjednoczonych, które są przedmiotem ich studiów.

1.6. Zasady rekrutacji umożliwiają właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Jednostka nie opracowała zasad rekrutacji wspólnych dla całego kierunku. Rekrutacja prowadzona jest oddzielnie na obie specjalności według odrębnych zasad. Pozwalają one na zakwalifikowanie na specjalność odpowiednich kandydatów i zapewniają równe szanse wszystkim osobom ubiegającym się o przyjęcie na daną specjalność.

1.6.2. Jednostka nie prowadzi procedury potwierdzania efektów uczenia się poza uczelnią i nie opracowała służących temu procedur.

1.7. Sposób sprawdzania i oceniania postępów w uczeniu się został określony dla poszczególnych przedmiotów i uwzględnia różne formy oceny – ciągłej aktywności studentów lub oceny na podstawie prac etapowych.

1.7.1. W przypadku obu specjalności stwierdzono brak wyraźnej spójności między efektami kształcenia a sylabusami przedmiotów. Dla efektów kształcenia określonych dla obu specjalności stosowane są odpowiednie metody weryfikacji stopnia ich osiągnięcia.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia nie jest całkowicie przejrzysty, a wyrywkowe sprawdzanie prac etapowych i dyplomowych w niektórych przypadkach dowodzi braku skali ocen, uzasadnienia ocen bądź ich zawyżania.

4. Zalecenia

Zaleca się:

- uspołnienie programów kształcenia i efektów kształcenia dla kierunku studia amerykańskie na obu specjalnościach;
- uspołnienie elementów definiujących program kształcenia na ocenianym kierunku studiów: efektów kształcenia i sylabusów przedmiotów;
- wprowadzenie wspólnego modułu zajęć dla studentów obu specjalności;
- opracowanie i wdrożenie przejrzystego systemu ECTS, uwzględniającego nakład pracy własnej studenta;
- opracowanie wspólnych dla kierunku studia amerykańskie zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych;
- opracowanie wspólnych dla kierunku studia amerykańskie zasad odbywania i weryfikacji praktyk zawodowych oraz określenia celu praktyk i przypisanie do nich efektów kształcenia.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena spełniania kryterium- w pełni

2. Opis spełniania kryterium

2.1.

Do minimum kadrowego na kierunku studia amerykańskie jednostka zgłosiła 22 nauczycieli akademickich, w tym 8 w grupie samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 14 w grupie nauczycieli ze stopniem naukowym doktora. Zespół wizytujący PKA przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji i rozmów przeprowadzonych z Władzami Instytutu. W ocenie uwzględniono w szczególności posiadane stopnie naukowe i specjalizację naukową oraz dorobek nauczycieli akademickich. Sprawdzono również obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wliczeniu do minimum kadrowego, których treść zweryfikowano z informacjami zawartymi w systemie POL-on. Zespół Oceniający do minimum kadrowego zaliczył wszystkie proponowane przez uczelnię osoby (10 osób reprezentuje obszar nauk humanistycznych a 12 pracowników swoim dorobkiem naukowym reprezentuje obszar nauk społecznych). Kwalifikacje kadry wliczanej do minimum kadrowego oraz jej bogaty dorobek naukowy pozwalają w pełni

na realizację programu studiów w obydwu obszarach wiedzy, do których kierunek ten został przyporządkowany, tj. nauk humanistycznych i społecznych, w zakresie dyscyplin stanowiących o jego interdyscyplinarnym charakterze: kulturoznawstwa, literaturoznawstwa, historii, nauk o polityce, socjologii, nauk ekonomicznych, filozofii, nauki o mediach.

Wśród 22 osób zaliczonych do minimum kadrowego znajduje się 3 profesorów tytularnych (dyscypliny: kulturoznawstwo, nauki o polityce, socjologia), 5 doktorów habilitowanych (2 politologów, 2 kulturoznawców i jeden literaturoznawca) oraz 14 doktorów, reprezentujących: nauki o polityce, historię, kulturoznawstwo, literaturoznawstwo, socjologię i ekonomię. Tym samym, unikalny dla kierunku charakter interdyscyplinarny jest w pełni wykazany. Ponadto każda ze wskazanych osób prowadzi zajęcia dydaktyczne zgodnie z kompetencjami, tj. wykształceniem i spójnym z nim dorobkiem naukowym.

Minimum kadrowe dla studiów I i II stopnia na kierunku studia amerykańskie spełnia wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 131) w zakresie liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, a także wymiaru prowadzonych zajęć dydaktycznych.

2.1.

Podsumowując, zarówno kwalifikacje osób wliczonych do minimum kadrowego, ich stały rozwój (w ciągu 5 ostatnich lat odnotowano 3 profesury, 8 habilitacji i 8 doktoratów), jak i dorobek naukowy zapewniają realizację programu studiów w obszarach wiedzy odpowiadających obszarom kształcenia.

2.2.

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku studia amerykańskie mają bogaty dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych (kierowanie i uczestnictwo w grantach badawczych, w tym finansowanych w ramach NCN i ze środków Departamentu Stanu USA, organizację konferencji naukowych, wykłady zagraniczne i działania popularyzatorskie) oraz znaczne kompetencje dydaktyczne (zob. oceny zajęć hospitowanych). Uczelnia stwarza możliwości w zakresie pogłębiania umiejętności dydaktycznych, m.in. oferując bezpłatne kilkugodzinne kursy zdalnego nauczania w praktyce, z czego niektórzy pracownicy skorzystali. Jeden z nich, po uzyskaniu certyfikatu poświadczającego kompetencje do zdalnego nauczania w praktyce, prowadzi zajęcia w całości oparte o platformę Moodle. Część pracowników wykorzystuje możliwości platformy umieszczając tam materiały dydaktyczne.

Zarówno wykształcenie, jak i bogaty dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na studiach amerykańskich, znaczący pod względem jakościowym i ilościowym, odpowiada założeniom programu kształcenia i efektem kształcenia. Zainteresowania badawcze kadry koncentrują się wokół zagadnień należących do modułu przedmiotów podstawowych i kierunkowych, tj. różnorodnych tematów z zakresu kulturoznawstwa, literaturoznawstwa, nauk o polityce, socjologii i historii, co sprzyja realizacji założeń kształcenia na omawianym kierunku.

2.3.

Polityka kadrowa sprzyja rozwojowi kadry naukowej, podnoszeniu kwalifikacji i aktywizacji zawodowej. Pracownicy regularnie są informowani o organizowanych szkoleniach i wyjazdach zagranicznych w ramach europejskich programów edukacyjnych i stypendiów fundowanych (np. w ramach programu wymiany Fundacji Kościuszkowskiej z Uniwersytetem Kalifornijskim); każdego roku co najmniej 2 osoby

wyjeżdżają za granicę na staż bądź w ramach wymiany dydaktycznej. Ponadto jednostka finansuje wyjazdy na konferencje, badania naukowe i staże zagraniczne, choć rozdział środków nie jest w pełni przejrzysty na poziomie IAIe. Wspierany jest udział pracowników w warsztatach metodologicznych i dydaktycznych realizowanych poza jednostką, z czego kadra chętnie korzysta, widząc w tym szansę na rozwój i awans zawodowy. Czytelny jest obowiązujący w jednostce system zatrudnień (ogólnopolskie konkursy), jak i awansów zawodowych, opierający się na uzgodnionych kryteriach merytorycznych. Do wydajnej pracy zachęca w miarę czytelny system motywacyjny, opierający się na ankietach okresowej oceny pracownika i studenckich ankietach oceny zajęć danego pracownika, których noty wpływają na nagrody za konkretne osiągnięcia w zakresie nauki, organizacji i dydaktyki. W opinii ZO PKA, nie w pełni zrozumiałe jednakże jest postanowienie, przyjęte przez Radę IAIe, które dotyczy minimalnych kryteriów, jakie pracownicy naukowcy muszą spełniać, by otrzymać pozytywną ocenę okresową. Na zebraniu z kadrami żaden z pracowników nie wiedział o jakie kryteria chodzi. Poza tym, pracownicy nie mieli zastrzeżeń do obowiązującego systemu motywacji i awansu, uznając go za satysfakcjonujący.

Obie jednostki wspierają pracowników etatowych w działaniach badawczych oraz programach międzynarodowych. Projekty międzynarodowe, w których uczestniczyli pracownicy OSA to:

New Law School Advisory Board at Bharati Vidyapeeth Deemed (BVD) University, Pune, India, prace tzw. Światowej Sieci Wolności Gospodarczej (Economic Freedom of the World Network) koordynowanej przez Fraser Institute, Vancouver, Kanada, „Modi Memorandi” Centrum Badań Historycznych Polskiej Akademii Nauk w Berlinie, „Perceptions of USA In Poland Since 1956”, udział UW i University of West Wirginia.

Do własnych grantów należą: “New communication and innovative teaching strategy for building and bridging American Studies communities in the 21st century”, grant realizowany jest z funduszy Departamentu Stanu USA i “The dynamics of the perceptions of the USA in Poland since 1956”, US Department of State, Embassy Warsaw, Poland, PAS.

W roku 2014 w OSA realizowano projekt badawczy poświęcony badaniom nad kulturowym wymiarem przywództwa prezydenta Johna F. Kennedy’ego. Badania prowadziło kilkoro pracowników OSA. Włączeni w nie byli również wybijający się studenci. Efekty tych badań zostały przedstawione na międzynarodowej konferencji naukowej w Warszawie. Tytuł konferencji: „Deconstructing the Kennedy Mystique”. W konferencji udział wzięli naukowcy z Polski, Niemiec, Wielkiej Brytanii i USA. Konferencji towarzyszyła zorganizowana przez OSA wystawa eksponatów związanych z osobą Johna Kennedy’ego.

Kolejne projekty o tematyce międzynarodowej realizowane są jednak w języku polskim. Chodzi o następujące projekty: „Przywództwo amerykańskie i jego reprezentacja w dziedzinie kultury, gospodarki i polityki” , „Rola Ośrodka Studiów Amerykańskich w polskiej amerykanistyce – 40 lat doświadczeń i nowe wyzwania” oraz „John Fitzgerald Kennedy: retrospekcja w 50. rocznicę śmierci - co zostało z jego przywództwa”.

Podobnie jak uczestnictwo w projektach międzynarodowych kształtuje się również mobilność kadry IAIe. W latach 2013-2015 wyjechało na uczelnie zagraniczne 30 wykładowców, 14 osób z personelu administracyjnego, zaś 3 osoby odbyły wizyty organizacyjne. Jeden wyjazd odbył się w ramach programu wymiany Fundacji Kościuszkowskiej – University of California. W tym samym czasie do IAIe przyjechało 35

wykładowców zagranicznych. Są też zapraszani ambasadorowie krajów obu Ameryk. Umieździarodowienie kadry dydaktycznej jest realizowane w mniejszym stopniu niż wskazywałyby na to możliwości IAIe. Mniejszy udział kadry w mobilności i w badaniach międzynarodowych powoduje ograniczenie poznania metod pracy, kształcenia i innych kultur uczelni zagranicznych. Jak podaje IAIe w samoocenie, jest to jedna z jego słabych stron.

2.4. Jednostka prowadzi wielokierunkowe badania naukowe w obszarze nauk humanistycznych i społecznych, do których został przyporządkowany kierunek, w dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia. Wyniki badań znajdują odzwierciedlenie w regularnie publikowanych pracach naukowych. W latach 2012-2015 wydano 11 monografii autorskich, 7 monografii redagowanych, 110 artykułów w monografiach, 90 artykułów w czasopismach naukowych, a także szereg publikacji popularyzatorskich. Jednostka wydaje roczniki naukowe: „The Americanist” i „Revista del CESLA”, kwartalnik „Ameryka Łacińska”. Pracownicy IAIe organizują liczne konferencje, sympozja naukowe i podejmują działania promujące kulturę Ameryk. Dla przykładu, w roku 2015 w jednostce odbyło się 10 konferencji, w tym 2 międzynarodowe, 10 kolokwii otwartych, ponad 40 wykładów, spotkań i dyskusji. Pracownicy IAIe regularnie uzyskują granty badawcze (w załączonej dokumentacji wykazano 5 krajowych i 4 zagraniczne) oraz pełnią rolę ekspertów w krajowych i zagranicznych konsorcjach

Należy jednocześnie zaznaczyć, że ocena badań prowadzonych w jednostce jest znacznie utrudniona faktem, iż przedstawiona dokumentacja jest rozproszona między OSA i CESLA do tego stopnia, iż przyjęto niejednorodne kategorie opisu i/lub prezentacji danych. Wymienione efekty badań zgodne są z dyscyplinami, do których przypisano zakładane specjalnościowe efekty kształcenia.

Dorobek naukowy pracowników wykorzystywany w czasie procesu dydaktycznego przyczynia się również do rozwijania umiejętności analityczno-interpretacyjnych, warsztatu badawczego i kompetencji zawodowych studentów, a także umożliwia realizację efektów przyporządkowanych do specjalności, głównie w zakresie pogłębiania wiedzy, krytycznego myślenia oraz pracy w grupie.

2.5.

Zauważalna jest korelacja między prowadzonymi w jednostce badaniami a procesem dydaktycznym. Wyniki badań naukowych prowadzonych w jednostce są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji. Najczęstszą formą wykorzystania efektów badań w dydaktyce jest korzystanie w czasie zajęć z publikacji naukowych pracowników z zakresu dziedzin, których dotyczy dany przedmiot, co potwierdzają listy lektur z sylabusów. Oprócz tego, znajdujące się w ofercie dydaktycznej kierunku przedmioty fakultatywne, wykłady oraz seminaria magisterskie i licencjackie, wynikają w dużej mierze z prowadzonych badań potwierdzonych publikacjami pracowników prowadzących zajęcia na studiach amerykańskich.

Przykładowe kursy oparte na badaniach: przywództwo polityczne, mniejszości w amerykańskich miastach, kulturowe uwarunkowania polityki reprodukcji, teorie feministyczne i queerowe, kino alternatywne, procesy integracyjne w Ameryce Łacińskiej, socjologia futbolu, relacje UE-Ameryka Łacińska, współczesne Peru. Związek prowadzonych badań z programem studiów zauważalny jest również w tworzeniu nowej oferty dydaktycznej (od roku 2016/2017) poprzez wprowadzenie do niego konwersatorium badawczego, nawiązującego ściśle do zainteresowań pracowników.

Tym samym należy uznać, iż w jednostce są podejmowane działania zmierzające do

modyfikacji i doskonalenia programu pod wpływem prowadzonych badań naukowych, co nie narusza jednak jego stabilności w zakresie podstawowych przedmiotów i przypisanych im efektów kształcenia.

3. Uzasadnienie

2.1.

Minimum kadrowe dla kierunku studia amerykańskie - studia I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim jest spełnione. Wliczeni do minimum kadrowego pracownicy naukowo-dydaktyczni prowadzący zajęcia na kierunku studia amerykańskie stanowią kompletną i kompetentną kadrę do prowadzenia studiów licencjackich oraz magisterskich o profilu ogólnoakademickim. Posiadają odpowiednie kwalifikacje merytoryczne oraz znaczny dorobek naukowy uprawniający do prowadzenia powierzonych im zajęć dydaktycznych w obszarach wiedzy odpowiadających obszarom kształcenia, wskazanym dla tego kierunku studiów, co pozwala w pełni na realizację programu studiów oraz określonych specjalnościowych efektów kształcenia.

2.2.

Dorobek naukowy pracowników – osiągnięcia naukowe, organizacyjne oraz realizowane w ramach grantów projekty badawcze w pełni umożliwiają realizację programu i efektów kształcenia na kierunku studia amerykańskie.

2.3.

Polityka kadrowa jest czytelna, z przejrzystymi regułami opisanymi w stosownych dokumentach Uczelni, przyjazna pracownikom, dzięki czemu sprzyja ich rozwojowi i awansom zawodowym. Uczelnia zapewnia pracownikom znaczne wsparcie finansowe oraz administracyjno-organizacyjne, zwłaszcza w zakresie wyjazdów zagranicznych oraz podejmowania dodatkowych form szkolenia służących podnoszeniu kwalifikacji. Wymienione czynniki niewątpliwie wpływają pozytywnie na rozwój i umiędzynarodowienie kadry.

2.4.

Badania prowadzone w jednostce są różnorodne, dają możliwość kształcenia i kształtowania założonych efektów specjalnościowych z obszarów nauk humanistycznych i społecznych należących do dyscyplin: kulturoznawstwo, historia, literaturoznawstwo, socjologia, nauki o polityce, ekonomia, na obydwu poziomach kształcenia.

Pracownicy naukowcy są aktywni naukowo i organizacyjnie, co zapewnia stały rozwój kadry i wzrost poziomu badań naukowych mieszczących się w specjalnościowych obszarach badań.

2.5.

Program studiów podlega stopniowym modyfikacjom, m.in. w związku z prowadzonymi przez pracowników badaniami. Dotyczy to w szczególności propozycji zajęć fakultatywnych, których oferta jest wzbogacana w miarę potrzeb dydaktycznych. Ponadto liczne publikacje naukowe pracowników są regularnie wykorzystywane w czasie zajęć dydaktycznych, co potwierdzają dane z sylabusów. Tym samym rezultaty prowadzonych w jednostce badań są wykorzystywane w procesie dydaktycznym.

4. Zalecenia

- Dla wzmocnienia kierunku w zakresie kształcenia warto byłoby zintensyfikować badania naukowe łączące zainteresowanie pracowników poszczególnych specjalności: kulturoznawstwa Ameryki Łacińskiej i Karaibów oraz

kulturoznawstwa amerykańskiego (społeczeństwa i kultury Stanów Zjednoczonych).

- Należy podjąć kroki mające na celu uszczegółowienie minimalnych kryteriów, jakie pracownicy naukowcy muszą spełniać, by otrzymać pozytywną ocenę okresową.
- W zakresie polityki kadrowej zaleca się zwiększenie udziału kadry w wyjazdach zagranicznych dla poznania innych metod kształcenia i innych kultur instytucji akademickich.
- Zaleca się ujednoczenie dokumentacji w sposób, który odzwierciedlałby dane na poziomie jednostki, a nie odrębnych specjalności. Należy także zadbać, by efekty specjalnościowe nie pełniły roli efektów kierunkowych.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

1. Ocena spełniania kryterium - znacząco

2. Opis spełnienia kryterium

3.1.

Jednostka nie prowadzi systematycznej, potwierdzonej umowami współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczo-kulturalnym. Posiada natomiast stosunkowo intensywne kontakty z instytucjami, w których studenci odbywają praktyki, a czasami znajdują pracę. OSA jako interesariuszy zewnętrznych definiuje absolwentów kierunku oraz Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, nie włączając do tego grona innych interesariuszy mogących potencjalnie mieć duże znaczenie dla naukowych, społecznych, kulturowych i politycznych kontaktów ze Stanami Zjednoczonymi. Pod tym względem należy docenić działania prowadzone przez CESLA, których analiza wykazała, iż utrzymuje współpracę z istotnymi dla realizowanego programu studiów interesariuszami, m.in. ambasadą Meksyku, Peru, Argentyny, Urugwaju, a także zarządem CEPAL (Comisión Económica para América Latina y el Caribe), CLACSO (Consejo Latinoamericano de Ciencias Sociales), przedsiębiorcami i przedstawicielami świata biznesu, których efektem są głównie działania promocyjne czy współpraca w zakresie praktyk dla studentów. Współpraca ta ma charakter celowy i wiąże się z konkretnymi przedsięwzięciami – konferencjami, panelami dyskusyjnymi, wykładami itp. Przedstawiciele tych instytucji nie biorą jednak udziału w projektowaniu bądź weryfikowaniu efektów kształcenia. Kontakty z interesariuszami zewnętrznymi nie mają na

celu rozpoznania ich oczekiwań jako pracodawców i wykorzystania tej wiedzy w doskonaleniu procesu dydaktycznego i dostosowywania go do zmieniającego się rynku pracy. Jednostka sporadycznie zaprasza przedstawicieli kultury i zagranicznych instytucji społeczno-gospodarczych do udziału w procesie dydaktycznym. Nie jest to jednak współpraca systematyczna i sformalizowana.

3.2.

Jednostka nie prowadzi studiów we współpracy z otoczeniem zewnętrznym.

3. Uzasadnienie

3.1. Obie jednostki prowadzące specjalności w ramach ocenianego kierunku studiów utrzymują nieformalne kontakty z otoczeniem społeczno-gospodarczo-kulturalnym, jednak nie wykorzystują ich do profilowania efektów kształcenia zgodnie z oczekiwaniami pracodawców.

3.2. Instytut Ameryk i Europy nie prowadzi kształcenia we współpracy z instytucjami zewnętrznymi.

4. Zalecenia

Zaleca się zwrócenie większej uwagi na planowanie efektów kształcenia pod kątem oczekiwań pracodawców, w czym może pomóc bliższa i systematyczna współpraca z otoczeniem zewnętrznym.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

1. Ocena spełniania kryterium – w pełni

2. Opis spełniania kryterium

4.1.

Siedziba kierunku studia amerykańskie mieści się w dwóch oddalonych od siebie budynkach, oddzielnych dla każdej specjalności.

CESLA z siedzibą przy ul. Smyczkowej 14 posiada pomieszczenia dydaktyczne, biuro obsługi studentów i bibliotekę, które rozmieszczone są na trzech kondygnacjach budynku (połączonych windą i schodami). Poza tym, w budynku znajdują się pomieszczenia archiwum Urzędu Stanu Cywilnego, co może zakłócać proces kształcenia. Pod względem liczby miejsc, 7 sal dydaktycznych (w tym 3 konferencyjne, największa na ok. 85 osób), budynek odpowiada potrzebom kształcenia. Sale wyposażone są w nieco przestarzały sprzęt audiowizualny i komputerowy z dostępem do Internetu, tablice i mapy. Przy bibliotece znajduje się sala internetowa do dyspozycji studentów oraz dostęp bezprzewodowy do Internetu za pośrednictwem sieci Eduroam. Sale dydaktyczne, biblioteka i biura są dostępne dla studentów niepełnosprawnych.

OSA z siedzibą przy Al. Niepodległości 22 dysponuje 8 nowoczesnie wyposażonymi salami dydaktycznymi. Liczba sal i miejsc w salach odpowiada potrzebom kształcenia, lecz brak klimatyzacji może zakłócać przebieg zajęć. W dwóch salach wykładowych zainstalowany został sprzęt wideokonferencyjny, umożliwiający prowadzenie kursów, konferencji i dyskusji w trybie on-line. Na terenie całego Ośrodka korzystać można z bezprzewodowego bezpłatnego dostępu do Internetu w sieci Eduroam. Studenci mają stały dostęp do kafejki internetowej z 10 stanowiskami komputerowymi. W bibliotece Ośrodka znajduje się 10 komputerów, 2 drukarki, 3 czytniki kodów kreskowych, kserograf, skaner, magnetowid, odtwarzacz DVD i telewizor, stanowisko (komputer, skaner) z dostępem do baz udostępnianych przez BUW oraz do korzystania z materiałów dydaktycznych umieszczanych przez wykładowców OSA na uniwersyteckiej platformie Moodle.

Podczas spotkania z ekspertem ds. studenckich studenci OSA wyrazili ogólne zadowolenie z dostępnej infrastruktury dydaktycznej. Studenci CESLA wskazali natomiast na konieczność modernizacji bazy dydaktycznej - zakupu nowego sprzętu do wszystkich sal dydaktycznych. Poza tym studenci stwierdzili, że wielkość sal odpowiada liczebności grup. Wyrazili również zadowolenie z dostępności bazy dydaktycznej na potrzeby podejmowanych przez studentów projektów - w tym działalności naukowej.

4.2.

W CESLA działają czytelnia i biblioteka specjalistyczna, będąca zapleczem dokumentacyjno-informacyjnym dla studentów i pracowników Centrum. Zbiory biblioteki obejmują ok. 9000 jednostek katalogowych. Można z nich korzystać za pośrednictwem katalogu głównego BUW oraz Podręcznego Katalogu CESLA (on-line). Większość publikacji jest poza wolnym dostępem.

Biblioteka OSA zapewnia studentom bezpośredni dostęp do ponad 65 000 jednostek katalogowych w 97% w języku angielskim. Studenci kierunku studia amerykańskie mogą korzystać także ze zbiorów BUW na ogólnych zasadach jako studenci UW. Studenci mają również zapewniony stały dostęp do zasobów 40 różnych szkół wyższych i instytucji dzięki Wypożyczalni Międzybibliotecznej, a regularnie prowadzona wymiana zasobów bibliotecznych sprzyja aktualizacji i uatrakcyjnieniu oferty.

Studenci mają zapewniony dostęp do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach przedmiotów. Literatura do poszczególnych zajęć jest udostępniana w postaci tradycyjnej i zdigitalizowanej lub w postaci dostępu do zbiorów on-line. Materiały dodatkowe są najczęściej rozsyłane studentom drogą elektroniczną. Studenci mogą bez trudu odnaleźć materiały zalecane w sylabusach w bibliotekach OSA i CESLA. Dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki jest

zagwarantowany za pośrednictwem BUW.

W ocenie studentów dostępny księgozbiór i katalog czasopism w pełni odpowiada ich potrzebom (w tym w zakresie dostępności literatury obowiązkowej). Studenci pozytywnie ocenili godziny pracy bibliotek i sposób ich funkcjonowania. Ponadto studenci CESLA uznali księgozbiór dotyczący Ameryki Łacińskiej za jeden z najlepszych zbiorów specjalistycznych w kraju. Wypożyczenia odbywają się w oparciu o system elektroniczny, którego funkcjonowanie studenci ocenili pozytywnie.

4.3.

Jednostka korzysta z platformy edukacyjnej Moodle. Służy ona głównie do przekazywania studentom materiałów dydaktycznych. Zgodnie z informacjami zawartymi w raporcie samooceny, za jej pośrednictwem prowadzony jest jeden kurs w CESLA – jednak w trakcie spotkania ZO PKA ze studentami okazało się, że nie wiedzieli oni o prowadzeniu zajęć w tej formie. Pozytywnie ocenili natomiast funkcjonalność platformy w odniesieniu do możliwości udostępniania materiałów dydaktycznych.

3. Uzasadnienie

4.1. Infrastruktura naukowo-dydaktyczna obu siedzib ocenianego kierunku jest dostosowana do liczebności grup, naukowych i dydaktycznych potrzeb studentów oraz charakteru prowadzonego kształcenia, przy czym baza naukowo-dydaktyczna OSA jest zdecydowanie bardziej nowoczesna. Należałoby rozważyć utworzenie jednej siedziby kierunku, co pozwoliłoby na zniwelowanie dysproporcji i zdecydowanie wspomogłoby proces ujednolicania na innych płaszczyznach.

4.2. Studenci ocenianego kierunku mają szeroki dostęp do zasobów bibliotecznych i informacyjnych niezbędnych do prawidłowego przebiegu procesu kształcenia.

4.3. Jednostka korzysta z platformy edukacyjnej Moodle, którą wykorzystuje głównie do przekazywania materiałów dydaktycznych.

4. Zalecenia

Zaleca się podjęcie działań mających na celu unowocześnienie infrastruktury dydaktycznej CESLA – w tym zakupu nowoczesnego sprzętu komputerowego i audiowizualnego.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem

akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena spełniania kryterium - w pełni

2. Opis spełniania kryterium

5.1.

Studenci mają zapewnioną opiekę dydaktyczną nauczycieli akademickich w czasie konsultacji, których godziny są dostosowane do potrzeb studentów. Jednocześnie mogą oni kontaktować się z nauczycielami za pośrednictwem poczty elektronicznej. Każdy z roczników w ramach specjalności wybiera starostę roku, który zajmuje się utrzymywaniem kontaktu z nauczycielami oraz władzami jednostek prowadzących specjalności. W trakcie spotkania z ZO PKA studenci pozytywnie ocenili dostępność nauczycieli akademickich, w tym jakość udostępnianych przez nich materiałów dydaktycznych. Jako sposób wnoszenia skarg i zgłaszania wniosków studenci wskazali możliwość bezpośredniego kontaktu z władzami, a jednocześnie mają świadomość rozbudowanego systemu ankietyzacji. Ponadto studenci wskazali na rolę Samorządu Studenckiego w tym zakresie. Zdaniem studentów istniejące rozwiązania są efektywne i w pełni odpowiadają ich potrzebom, zwłaszcza dzięki dużej otwartości władz na kontakt ze studentami. W trakcie spotkania z ZO PKA studenci pozytywnie ocenili przydatność lektur wskazanych w sylabusach. Studenci CESLA zaznaczyli jednak, że w związku ze słabą znajomością języka hiszpańskiego zdarzają się sytuacje, w których nauczyciele zwalniają ich z konieczności czytania lektur w tym języku.

Zgodnie z Regulaminem Studiów studenci mogą indywidualizować proces kształcenia poprzez studiowanie według Indywidualnego Toku Studiów bądź przez uzyskiwanie zaliczeń na drodze Indywidualnego Trybu Zaliczeń. Zasady przyznawania poszczególnych form zostały przez studentów ocenione jako przejrzyste i sprawiedliwe. Studenci mogą pracować w ramach studenckiego ruchu naukowego. W CESLA działają koła naukowe, np. Gringos, koło teatralne czy filmowe. Na uwagę zasługuje prężna działalność koła Gringos, angażującego się w ruch naukowy, a także realizującego projekty międzynarodowe (np. projekt „Szkoła i tradycyjne formy edukacji wśród Indian Kuna w Comarca Kuna Yala w Panamie: odrzucenie, symbioza, czy hybrydyzacja?"). W trakcie spotkania ZO PKA z członkami kół naukowych wyrazili oni zadowolenie z opieki zapewnianej przez jednostkę: wsparcie naukowe, materialne oraz pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów.

Studenci piszą pracę dyplomową pod opieką nauczycieli akademickich. W trakcie spotkania z ZO PKA wskazali na ograniczenia w swobodzie wyboru opiekunów prac głównie ze względu na ograniczenia wynikające z elektronicznego systemu rejestracji na seminaRIA dyplomowe przez system USOS. W ich ocenie taki system powoduje, że nie wszyscy studenci mogą pisać pracę zgodną z własnymi zainteresowaniami. Jednocześnie

wskazali, iż mimo zgłaszanych uwag system należy uznać za sprawiedliwy, gdyż daje równe szanse wszystkim studentom. Wszystkie prace dyplomowe są obligatoryjnie sprawdzane programem antyplagiatowym (w OSA programem Turnitin – przeznaczonym do prac anglojęzycznych), co w ocenie studentów jest prawidłowe i zasadne.

Kwestie pomocy materialnej reguluje regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów UW. Zasady przyznawania pomocy materialnej, w tym tryb i sposób powoływania komisji stypendialnych (osobna dla OSA i CESLA). W trakcie spotkania z ZO PKA studenci pozytywnie ocenili kwestie związane z pomocą materialną, w tym wysokość stypendiów. Wszystkie unormowania wewnętrzne odnośnie pomocy materialnej (regulamin, podział funduszu przeznaczonego na pomoc materialną, próg dochodowy uprawniający do otrzymania pomocy materialnej) zostały uzgodnione z Samorządem Studenckim w formie pisemnej. Studenci mają zapewnioną bazę noclegową w domach studenckich, będących własnością UW, a także w domach studenckich innych warszawskich uczelni. Studenci w trakcie spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili dostępność i system przyznawania miejsc w akademikach, a także adekwatność standardu pokoi do ponoszonych opłat.

Do pozytywnych aspektów studiowania studenci zaliczyli współpracę z dobrze przygotowaną kadrą dydaktyczną, swobodę w wyborze zajęć fakultatywnych, a także w przypadku studiów w OSA – całkowitą realizację zajęć w języku angielskim. Do negatywnych aspektów zaliczyli zbyt dużą liczbę miejsc dla kandydatów na studia licencjackie, brak obiektów gastronomicznych w obrębie budynków OSA i CESLA, zbyt dużą ilość zajęć do zaliczenia w ramach Otwartych Zebrań Naukowych, a studenci CESLA wskazali także na brak wystarczającej liczby zajęć z języka hiszpańskiego.

5.2.

Studenci mają zapewnioną możliwość korzystania z programów mobilności krajowej (MOST) oraz międzynarodowej. Analiza dokumentacji i stanu faktycznego wskazuje, iż studenci w umiarkowanym stopniu uczestniczą w programach mobilności. Jako przyczynę takiego stanu rzeczy wskazali aspekt ekonomiczny (np. brak wystarczającego zabezpieczenia finansowego przy wyjazdach do Ameryk). Ponadto wskazali na konieczność korzystania z urlopu dziekańskiego w przypadku wyjazdu na staże lub praktyki. Studenci CESLA wyrazili wątpliwości co do zasad ewaluacji ECTS, co ich zdaniem utrudnia udział w wymianach i uznawalność zaliczeń zdobytych za granicą. W trakcie spotkania z ZO PKA studenci wskazali, iż jednostka prowadzi kampanię informacyjną zachęcającą do uczestnictwa w wymianach.

IAiE uczestniczy w programie Erasmus Mundus i Erasmus + i ma podpisane umowy z około 30 ośrodkami zagranicznymi. Z udostępnionych dokumentów wynika, że w OSA zostało podpisanych 21 umów z 8 różnymi krajami, są to jednak kraje UE, Turcja i Szwajcaria. W CESLA zostało podpisanych 16 umów z 10 krajami (Brazylia, Turcja i kraje UE). O możliwościach wyjazdu w ramach tego programu studenci są informowani przez koordynatora drogą mailową. Wyjazd poprzedzony jest procedurą rekrutacyjną.

Jak podaje raport samooceny w latach 2013-2016, w ramach tych programów wyjechało 98 studentów IAiE, z tego 42 studentów z CESLA i 56 studentów z OSA. Udostępnione dokumenty podają liczby korzystniejsze: z OSA wyjechało na uczelnie zagraniczne 63 studentów, z CESLA 49, a 11 studentów odbyło praktyki poza granicami kraju. Ze względu na oddzielnie i w inny sposób prowadzoną dokumentację w obu jednostkach, a wspólnie opracowany raport samooceny, w czasie wizytacji pojawiały się trudności z weryfikacją danych.

Studenci oraz pracownicy IAiE uczestniczą również w programie International Master in

Latin American Studies. Część wyjazdów jest realizowana w ramach wymiany z ośrodkami zagranicznymi (University of Florida at Gainesville i University of British Columbia). Uczelnia nie wspiera finansowo tych aktywności, są one jednak finansowane z programu Erasmus. Większość studentów wyjeżdża do krajów spoza kultury, którą powinni badać (tzn. kraje obu Ameryk). Powodem jest brak umów międzynarodowych na poziomie UW i IAIe.

W czasie wizytacji nie było możliwe zweryfikowanie informacji na temat efektów odbycia części studiów poza uczelnią macierzystą, gdyż w spotkaniu z ZO PKA nie uczestniczyli studenci, którzy odbyli część studiów na uczelni zagranicznej. Jest dość znaczna różnica pomiędzy liczbą studentów wyjeżdżających a liczbą studentów zagranicznych, którzy przyjeżdżają na studia do IAIe. W ocenianym okresie w ramach programu Erasmus i w ramach wymiany z ośrodkami zagranicznymi przyjechało zaledwie 25 studentów.

Na pozytywną ocenę zasługują „powyjazdowe wystawy studentów CESLA”. Przygotowują oni wystawy z materiałów, które zgromadzili w trakcie pobytu na uczelni zagranicznej. W 2013 roku 9 studentów zorganizowało 6 takich wystaw (reszta dokumentacji pochodziła z lat wcześniejszych). Studenci zachęceni są również do udziału w konferencjach naukowych i mogą otrzymać wsparcie finansowe udziału w konferencji krajowej i zagranicznej.

5.3.

Wsparciem studentów w kontakcie ze środowiskiem zewnętrznym zajmuje się głównie Biuro Karier. Jednostka oferuje studentom pomoc w poszukiwaniu potencjalnych miejsc pracy, staży, wolontariatu itp. Ponadto organizuje dla studentów szkolenia związane z procesem wchodzenia na rynek pracy (sporządzanie dokumentów aplikacyjnych, spotkania indywidualne z doradcą zawodowym, targi pracy). Wszystkie niezbędne informacje dotyczące działalności biura Karier, w tym potencjalne oferty pracy, są zamieszczone na stronie internetowej jednostki. Studenci podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili działalność Biura Karier – w tym podejmowane kampanie informacyjne, a także potencjalne oferty pracy. Wskazali, iż jego działania są dostosowane do specyfiki kierunku, mimo znacznego oddalenia OSA i CESLA od kampusu, w którym mieści się jednostka.

Dodatkową formą wsparcia dla studentów jest Samorząd Studencki (oddzielny dla OSA i CESLA), który angażuje się w organizację życia społeczno-kulturalnego studentów (dni instytutu, juwenalia). W trakcie spotkania eksperta ZO PKA z przedstawicielami Samorządu Studenckiego podkreślono, że władze udzielają wsparcia lokalowego oraz finansowego. Z powodu małego doświadczenia obecnego samorządu jest on dopiero na etapie planowania działań związanych ze wsparciem studentów, np. poprzez nawiązanie kontaktów z urzędami/jednostkami oferującymi potencjalne miejsca pracy dla absolwentów kierunku. Studenci podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili działalność Samorządu Studenckiego. Uważają, iż odpowiada ona specyfice kierunku oraz jest adekwatna do potrzeb i oczekiwań samych studentów.

Istotnym elementem wsparcia studentów we wchodzeniu na rynek pracy oraz wzmacniającym kontakty z lokalnym otoczeniem jest współpraca władz IAIe z przedstawicielami ambasad krajów amerykańskich znajdujących się w Warszawie. Zdaniem ZO PKA, mimo iż w tych działaniach nie uczestniczą bezpośrednio studenci, taka forma współpracy pomaga im w kontaktach z tymi instytucjami, o czym świadczyć może fakt, iż znaczna część absolwentów podejmuje pracę w tego rodzaju urzędach.

5.4.

Podstawowym wsparciem studentów niepełnosprawnych jest działalność Biura ds.

Osób Niepełnosprawnych UW. Jednostka ta w różnorodny sposób wspiera studentów niepełnosprawnych, np. w zakresie transportu, dostosowywania do ich potrzeb sal i materiałów dydaktycznych, udostępniania sprzętu pomocniczego, czy oferowania wsparcia psychologicznego. Studenci niepełnosprawni mają zapewnioną pomoc materialną przewidzianą w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym. Ponadto, zgodnie z Regulaminem Studiów, studenci niepełnosprawni mogą indywidualizować proces kształcenia przez studiowanie według Indywidualnego Toku Studiów. Osoby niepełnosprawne mogą starać się o przydzielenie asystenta, a także o dostosowanie form i metod prowadzenia zajęć oraz ich zaliczenia do ograniczeń wynikających z ich niepełnosprawności. Istotnym wsparciem dla osób niewidomych i słabowidzących jest zapoznanie studentów z trasą do i z uczelni podczas zajęć z orientacji przestrzennej. Biuro Osób Niepełnosprawnych oferuje także wsparcie dla pracowników pracujących ze studentami niepełnosprawnymi. Pracownicy mogą uzyskać informacje na temat konkretnego rodzaju niepełnosprawności, a także mają zapewnioną pomoc w przygotowaniu materiałów dla studentów niepełnosprawnych (tłumaczenie języka migowego, zapis notatek i materiałów językiem Braille'a).

Infrastruktura dydaktyczna jest przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych (windy, podjazdy). Biblioteka Główna UW wyposażona jest w stanowiska komputerowe dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci wyrazili zadowolenie z całokształtu wsparcia studentów niepełnosprawnych. Wskazali, iż oferowane formy wsparcia umożliwiają w pełni osiągnięcie przez studentów niepełnosprawnych zakładanych efektów kształcenia.

5.5.

Za obsługę administracyjną studentów, w tym związaną z pomocą materialną, odpowiada Sekretariat CESLA oraz Sekretariat OSA. Dni i godziny pracy tych jednostek są w pełni dostosowane do potrzeb studentów. Informacje o procesie kształcenia umieszczone są także w gablotach informacyjnych, na stronie internetowej oraz w systemie USOS. Studenci podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili działalność obu jednostek odpowiedzialnych za obsługę administracyjną, podkreślając sprawne załatwianie bieżących spraw administracyjnych związanych z tokiem studiów i pomocą materialną (z uwzględnieniem terminowości wypłat). Studenci wyrazili zadowolenie z obsługi administracyjnej i dostępu do informacji na temat procesu kształcenia.

3. Uzasadnienie

5.1.

Jednostka zapewnia studentom właściwe wsparcie dydaktyczne, materialne, naukowe, które wspomaga ich w pełni w osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia, wchodzeniu na rynek pracy, a także umożliwia im samodzielne prowadzenie badań naukowych.

5.2. Studenci mają możliwość uczestniczenia w programach mobilności krajowej oraz międzynarodowej; dla studentów CESLA utrudnieniem jest niekorzystne przeliczanie punktów ECTS zdobytych za granicą i konieczność korzystania z urlopu dziekańskiego na okres odbywania staży międzynarodowych. Obie jednostki prowadzące specjalności nie wypracowały systemu wspierania studentów w wyjazdach do krajów, które są przedmiotem ich studiów.

5.3. Na ocenianym kierunku nie wypracowano zasad wspierania studentów w kontaktach z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy. Jediną pomocą w tym zakresie służy ogólnouczelniane

Biuro Karier.

5.4. Studenci niepełnosprawni mogą liczyć na wsparcie w zakresie dostosowania procesu kształcenia do ograniczeń wynikających z ich niepełnosprawności.

5.5. Jednostka zapewnia właściwą obsługę administracyjną.

4.Zalecenia

Zaleca się:

- weryfikację – z udziałem studentów CESLA – zasad przypisania punktów ECTS do poszczególnych zajęć, a także wdrożenie rozwiązań umożliwiających studentom udział w stażach międzynarodowych bez konieczności korzystania z urlopu dziekańskiego;
- wypracowanie zasad wspierania studentów w ich staraniach o wyjazdy do krajów obu Ameryk (np. podpisanie umów z ośrodkami zagranicznymi);
- podjęcie konkretnych działań na rzecz wspierania studentów w planowaniu ich kariery zawodowej i wchodzeniu na rynek pracy.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia

i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5. wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym

kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena spełniania kryterium - znacząco

2. Opis spełnienia kryterium

6.1.

Przyjęty w Instytucie Ameryki i Europy System Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia został opracowany zgodnie z przyjętym na Uczelni przekonaniem, że kluczem do wysokiej jakości kształcenia jest świadome współtworzenie kultury jakości przez wszystkich członków społeczności akademickiej, a uzyskiwanie wysokiej jakości kształcenia nierozzerwalnie wiąże się z autonomią, tradycją i godnością społeczności akademickiej. Celem przyjętego w IAiE systemu jest zapewnienie wzrostu świadomości dotyczącej dbałości o jakość kształcenia przez pracowników naukowo-dydaktycznych, administracyjnych oraz studentów. Określono w nim kompetencje dla instytutowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości. Obowiązujące procedury wiążą system z misją i strategią Uniwersytetu Warszawskiego i uwzględniają rozwiązania w zakresie zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programów nauczania i ich efektów, weryfikowania efektów kształcenia uzyskiwanych przez studentów, monitorowania, przeglądu i podnoszenia poziomu zasobów nauki (biblioteka, komputery z dostępem do Internetu), gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji na temat kształcenia w jednostce z wykorzystaniem m.in. systemu USOS, sposobu publikowania i udostępniania interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym informacji na temat kształcenia w jednostce. Zgodnie z zawartą w opisie systemu informacją, jest on opracowany na podstawie regularnej wymiany opinii pomiędzy kadrą naukową i studentami, nie przewidując w przedstawionych w tym miejscu założeniach współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, co znajdzie swoje odzwierciedlenie w poniższej analizie systemu. Opracowany dla ocenianego kierunku studiów System Zapewniania i Doskonalenia Jakości w IAiE UW jest odmiennie wdrażany i realizowany w Ośrodku Studiów Amerykańskich (OSA) oraz w Centrum Studiów Latinoamerykańskich (CESLA). Misja i strategia IAiE sformułowana została w sposób bardzo ogólny i lakoniczny (nie uwzględnia horyzontu czasowego wykonania składających się na strategię zadań, brak zadań szczegółowych prowadzących do jej realizacji), co utrudnia ocenę wspólnych kierunków rozwoju jednostki oraz poprawności i zasadności stosowanych rozwiązań w zakresie zapewniania jakości kształcenia.

6.1.1.

Zgodnie z procedurami przyjętymi dla systemu funkcjonującego w Instytucie, wewnętrzny system powinien zapewniać monitorowanie i aktualizację programów kształcenia, analizę realizowanych efektów kształcenia, ocenę udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz wymagań otoczenia społeczno-gospodarczego, przygotowanie opracowań i rekomendacji działań we wspomnianych zakresach wynikających z analizy zebranych danych i wyników badań ankietowych, a także terminowość i poprawność wypełniania sylabusu pod względem jego kompletności i

aktualności. Dokonana podczas wizytacji analiza dokumentacji oraz zebrane w toku przeprowadzonych rozmów informacje prowadzą jednak do wniosku, iż w zakresie projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych brak działań zainicjowanych i realizowanych przez władze jednostki prowadzącej oceniany kierunek, których efektem byłaby modyfikacja lub zmiana efektów kształcenia na ocenianym kierunku. Współpraca z interesariuszami wewnętrznymi ogranicza się do bieżących rozmów z nauczycielami akademickimi realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, w następstwie których nie stwierdzono wprowadzonych w ostatnim czasie zmian. Ogólnikowość przeprowadzanej przez Pracownię Ewaluacji Jakości Kształcenia ankietyzacji studentów również nie przyczyniła się do podjęcia przez władze ocenianego kierunku działań doskonalących, a jej mała zwrotność nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie satysfakcji studentów z realizowanych w ramach kierunku efektów kształcenia. CESLA, diagnozując tę słabość, przygotowało własną ankietę oceny zajęć i ich atrakcyjności dla studentów. OSA jako interesariuszy zewnętrznych definiuje absolwentów kierunku oraz Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, nie włączając do tego grona innych interesariuszy mogących potencjalnie mieć duże znaczenie dla naukowych, społecznych, kulturowych i politycznych kontaktów ze Stanami Zjednoczonymi. Pod tym względem należy docenić działania prowadzone przez CESLA, których analiza wykazała, iż utrzymuje współpracę z istotnymi dla realizowanego programu studiów interesariuszami, m.in. ambasadą Meksyku, Peru, Argentyny, Urugwaju, a także zarządem CEPAL (Comisión Económica para América Latina y el Caribe), CLACSO (Consejo Latinoamericano de Ciencias Sociales), przedsiębiorcami i przedstawicielami świata biznesu, których efektem są głównie działania promocyjne czy współpraca w zakresie praktyk dla studentów. Ich następstwem było również wprowadzenie do oferty zajęć „projekt kulturowy”, rozszerzonych lektoratów języka hiszpańskiego na studiach II stopnia, a także treści kształcenia z zakresu historii powszechnej. W przypadku obu jednostek wchodzących w skład IAIÉ brak wypracowanych metod analizy danych dotyczących oceny efektów kształcenia, co prowadzi do braku wykorzystania jej wyników jako podstawy modyfikacji i zmian efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku oraz przedmiotów składających się na program kształcenia. Należy stwierdzić, iż zakres oraz metody funkcjonowania WSZJK w odniesieniu do omawianego kryterium, a także podejmowane w tym zakresie działania nie są skuteczne i nie przyczyniają się do doskonalenia programu kształcenia na ocenianym kierunku. Brak systematyczności i kompleksowości przedsięwzięć podejmowanych w zakresie oceny efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku oraz przedmiotów składających się na ten program. Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w ocenie efektów kształcenia należy uznać za nieistotny pod względem wprowadzanych działań modyfikujących czy doskonalących (poza kilkoma przykładami dla CESLA brak wskazania konkretnych działań podjętych w następstwie współpracy z nimi). Z tego względu nie można ocenić skuteczności działań naprawczych, korygujących i doskonalących, podejmowanych na podstawie wykorzystania wyników oceny efektów kształcenia.

Program kształcenia oraz zakładane efekty kształcenia są opiniowane w sposób pisemny przez Samorząd Studencki. W trakcie spotkania ZO PKA z przedstawicielami Samorządu Studenckiego wskazali oni na otwartość władz OSA i CESLA na wszelkie sugestie studentów w zakresie projektowania i wprowadzania zmian w odniesieniu do zakładanych efektów kształcenia. Podkreślili oni także, iż mają możliwość swobodnego wypowiedzenia się w zakresie spraw studenckich w czasie posiedzeń organów

kolegialnych. Przykładem współpracy władz z Samorządem Studenckim i studentami jest wprowadzenie dodatkowych zajęć z języka hiszpańskiego w przypadku studentów CESLA oraz fakultatywnych zajęć z pisania dla studentów OSA. Studenci zadeklarowali, iż nie odczuwają potrzeby uczestniczenia w procesie projektowania zakładanych efektów kształcenia, licząc na udział w tym procesie Samorządu Studenckiego. Od strony formalnej w składzie Rady Instytutu jest zbyt mało przedstawicieli studentów (16,6% zamiast wymaganych 20%).

6.1.2.

Przyjęte procedury w ramach monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania, obejmują przegląd sylabusów, ankietyzację studentów pod względem ich oceny poziomu osiągnięcia efektów kształcenia, hospitacje wybranych zajęć dydaktycznych, a także przyjęty, wieloetapowy proces zatwierdzania i recenzowania pracy dyplomowej oraz sposobu odbywania egzaminu dyplomowego. Analiza danych dotyczących nietypowego rozkładu ocen dokonywana jest systematycznie, co semestr, przez kierownika ds. studenckich w toku prowadzonych przez niego rozmów z wykładowcami. Na podstawie przedstawionych dokumentów oraz informacji uzyskanych podczas spotkań Zespołu Oceniającego z przedstawicielami ocenianego kierunku studiów brak podstaw do stwierdzenia, iż na podstawie przeprowadzanej analizy formułowane są wnioski, które następnie winny być dyskutowane i służyć wprowadzaniu działań doskonalących, czego konsekwencją jest również brak oceny skuteczności działań naprawczych. Zakres monitorowania przez władze stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia nie pozwala na pozytywną ocenę realizacji przyjętych procedur. Brak bowiem m.in. oceny danych dotyczących liczby studentów powtarzających etap studiów, analizy liczby wpisów warunkowych pod kątem stosowania przyjętych zasad oceniania, a także jednoznacznego przypisania odpowiedzialności osób biorących udział w procesie dydaktycznym za wykonanie wskazanych działań. Praktyki studenckie organizowane są tylko dla studentów CESLA. Miejscem odbywania praktyk mogą być instytucje, organizacje lub przedsiębiorstwa, których charakter i zakres działalności jest zgodny z Ramowym programem praktyk studenckich CESLA. Rozliczenia praktyk powinien dokonywać Pełnomocnik ds. praktyk (akceptacja miejsca, programu na podstawie zgodności z Ramowym programem praktyk studenckich CESLA oraz zaliczenia praktyk). Przeprowadzone podczas wizytacji rozmowy wykazały jednak, że dobór miejsca praktyki i zakres wykonywanych podczas niej obowiązków nie podlegają merytorycznej ocenie ze strony Pełnomocnika ds. praktyk. Funkcjonujący dotychczas system nie zdiagnozował słabości mogących mieć wpływ na sposób monitorowania osiągania przez studentów zakładanych efektów kształcenia, w związku z czym nie podjęto żadnych działań korygujących ani doskonalących, mogących mieć wpływ na kompleksowość i systematyczność przeprowadzania ocen w tym zakresie.

W trakcie spotkania przedstawiciela ZO PKA ze studentami wskazali oni, iż zasadniczo nie są zainteresowani otrzymaniem informacji zwrotnej z przeprowadzanych w tym zakresie ankiet, wskazując, iż w ich ocenie bardziej skuteczne jest informowanie w tym zakresie ich przedstawicieli w poszczególnych organach kolegialnych. Studenci nie wiedzieli nic o weryfikacji zakładanych efektów kształcenia, wskazując jako przyczynę brak zainteresowania tym obszarem. Jednocześnie mówili, iż w ich odczuciu bardziej skutecznym sposobem wprowadzania zmian jest bezpośredni kontakt z władzami IAiE bądź OSA lub CESLA.

6.1.3.

Weryfikacja efektów kształcenia odbywa się przez różnorodne formy zaliczeń: zaliczenia pisemne, zaliczenia ustne, egzaminy. W sylabusach poszczególnych przedmiotów określone są efekty kształcenia oraz sposób zaliczenia. Wszystkie oceny końcowe umieszczane są w systemie USOS. Na ocenianym kierunku stosuje się tradycyjny sposób weryfikowania efektów kształcenia przez oceny z zajęć, ocenę z egzaminu dyplomowego oraz ocenę z pracy dyplomowej. Ponadto w jednostkach podrzędnych Instytutu wprowadzono uwzględniające specyfikę prowadzonych specjalności alternatywne formy weryfikacji efektów kształcenia. W CESLA są to m.in. blog, kronika, projekt kulturowy, którego pomysłodawcą był jeden z interesariuszy zewnętrznych, a w OSA przygotowanie reklamy politycznej czy przemówienia. Z uzyskanych w trakcie wizytacji informacji wynika, iż trafność doboru sposobów weryfikacji do zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych ujętych w sylabusach nie podlegała dotychczas ocenie ze strony Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. Przyjętym w CESLA rozwiązaniem jest wewnętrzny system weryfikacji efektów kształcenia, zgodnie z którym co semestr nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów wypełniają ankiety, w których deklarują stopień realizacji efektów kształcenia oddzielnie dla każdego prowadzonego przez siebie przedmiotu. W zakresie weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia w procesie dyplomowania OSA przygotował jednoznaczne, szczegółowe i wyczerpujące zasady przygotowania, składania i oceniania pracy oraz egzaminu dyplomowego. Warto podkreślić również dbałość Władz ocenianego kierunku studiów oraz nauczycieli akademickich o zapewnienie ochrony praw autorskich oraz przestrzeganie zasad ochrony antyplagiatowej. W tym celu wprowadzono specjalny program komputerowy Turnitin wspomagający wykrywanie plagiatów prac przygotowywanych w języku angielskim, a także stworzono specjalny tryb przygotowywania prac dyplomowych w podziale na wyznaczone przez promotora etapy.

W zakresie źródeł danych wykorzystywanych w ocenie metod weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studentów, a także narzędzi stosowanych w gromadzeniu tych danych nie przeprowadza się analizy adekwatności i skuteczności ich stosowania. System nie uwzględnia również oceny zasad dokonywanej weryfikacji. Poza rozmowami władz ocenianego kierunku z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia dydaktyczne nie opracowano metod analizy danych dotyczących sposobu weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studentów oraz opracowania wyników takiej analizy. Brak również przykładów wykorzystania wyników oceny metod weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studentów jako podstawy doskonalenia programu studiów. Poza działaniami w zakresie wykrywania i zapobiegania plagiatom Zespołowi Oceniającemu nie przedstawiono informacji świadczących o skuteczności działań naprawczych i doskonalących, podejmowanych na podstawie wykorzystania wyników oceny metod weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studentów.

W trakcie spotkania z członkiem ZO PKA studenci stwierdzili, iż nie czują potrzeby oceniania stosowanych metod weryfikacji zakładanych efektów kształcenia, gdyż ich zdaniem są one adekwatne do specyfiki kierunku i nie wymagają wprowadzania zmian. Zaznaczyli zarazem, że wiedzą o możliwości zgłoszenia potencjalnych uwag w tym zakresie w pytaniu otwartym w kwestionariuszu ankiety. Ponadto mogą zgłaszać uwagi bezpośrednio do wykładowców bądź do władz Instytutu – w ich ocenie takie nieformalne rozwiązania są bardziej skuteczne. Studenci wiedzieli o stosowanych procedurach antyplagiatowych i ocenili je jako skuteczne.

6.1.4.

Senat UW w maju 2015 roku podjął Uchwałę nr 373 w sprawie potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną na UW. Uchwała ta określa zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się, zawiera wzory niezbędnych dokumentów i załączników. Władze Instytutu oraz ocenianego kierunku studiów wyraziły wolę wprowadzenia przyjętej procedury od roku akademickiego 2016/2017. Należy stwierdzić, iż funkcjonujący w ramach Instytutu System Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia, obejmujący swymi procedurami oceniany kierunek studiów, przewiduje weryfikację zasad i warunków potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem formalnej edukacji. Przeprowadzone podczas wizytacji rozmowy potwierdzają, iż wprowadzona znowelizowaną w 2014 roku ustawą procedura potwierdzania efektów uczenia się jest przedmiotem dyskusji osób odpowiedzialnych za jakość kształcenia wizytowanego kierunku. W tym celu wskazane do komisji weryfikującej osoby uczestniczyły w cyklu szkoleń związanych z procedurą potwierdzania efektów uczenia się, zorganizowanym przez Biuro ds. Jakości Kształcenia UW.

6.1.5.

Monitoring losów absolwentów jest integralną częścią Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia UW. Na podstawie wyników badań prowadzonych przez Pracownię Ewaluacji Jakości Kształcenia władze Uczelni podejmują działania służące poprawie warunków i sposobu kształcenia. Badanie losów absolwentów opiera się na dwóch typach źródeł danych: opiniach absolwentów, studentów i pracodawców (przy pomocy systemu badań panelowych, badań ankietowych, wywiadów) oraz na podstawie danych administracyjnych stanowiących istotne uzupełnienie badań opinii absolwentów. W 2014 r. Pracownia Ewaluacji Jakości Kształcenia przedstawiła pierwsze w kraju opracowanie, którego wnioski opierają się na informacjach pochodzących z systemu USOS i systemu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Wyniki pozwoliły na precyzyjny opis sytuacji ogółu absolwentów UW na rynku pracy i przebieg ich kształcenia na Uczelni.

Należy docenić innowacyjność, złożoność oraz szczegółowy charakter pozyskiwanych przez Uczelnię informacji odnośnie losów zawodowych absolwentów. Jak wskazano w raporcie samooceny, na ocenianym kierunku nie prowadzi się badania losów absolwentów – uzasadniono to argumentem, iż system nie jest jeszcze gotowy do wdrożenia, a większe możliwości pod tym względem daje system ogólnouczelniany.

Przeprowadzone w trakcie wizytacji rozmowy z członkami Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia potwierdziły, iż dotychczas nie monitorowano losów zawodowych absolwentów kierunku, a informacje o ich sytuacji na rynku pracy pochodzą z nieformalnych relacji z dawnymi studentami ocenianego kierunku lub kontaktów utrzymywanych dzięki prowadzonym przez studentów ocenianego kierunku portalom społecznościowym.

Choć na podstawie dotychczas podjętych przedsięwzięć nie można pozytywnie ocenić skuteczności wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia, to Zespół Oceniający docenia działania na rzecz tworzenia własnej bazy danych kontaktów z absolwentami, a także działania CESLA pozwalające na utrzymanie więzi z absolwentami kierunku dzięki prowadzonemu przez nie Stowarzyszeniu Absolwentów „Puente”. Ze względu na brak systematycznego i wnikliwego monitorowania losów absolwentów kierunku oraz istotność tych danych dla oferowanej studentom jakości kształcenia zaleca się ściślejszą współpracę z Pracownią Ewaluacji Jakości Kształcenia w celu jak najlepszego określenia związku między ścieżką edukacyjną a sukcesem na

rynku pracy. Uszczegółowienie danych oraz ich analiza dla kolejnych roczników absolwentów umożliwią reakcję jednostki w zakresie oceny jakości kształcenia i przydatności kierunkowych efektów kształcenia na rynku pracy.

Studenci podczas spotkania z ZO PKA nie wiedzieli nic na temat badania losów zawodowych absolwentów. Wskazali jednocześnie, iż ich zdaniem zasadne byłoby prowadzenie tego rodzaju badań, gdyż pozwoliłoby to na wskazanie potencjalnych obszarów w programie kształcenia, które wymagałyby udoskonalenia bądź zmian.

6.1.6.

W zakresie systematyczności i kompleksowości oceny dorobku naukowego i dydaktycznego kadry prowadzącej proces kształcenia na ocenianym kierunku oraz jej rozwoju naukowego i dydaktycznego należy stwierdzić, iż władze Instytutu opracowały i wdrożyły minimalne kryteria pozwalające na pozytywną ocenę pracy badawczej oraz innych osiągnięć kadry. Ocena nauczycieli akademickich dokonywana jest na podstawie arkusza samooceny, określonej w ustawie oceny dokonywanej przez studentów z uwzględnieniem sformułowanych przez nich wniosków, a także ankiet ewaluacji zajęć dydaktycznych. Kryteria oceny obejmują aktywność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. Dotychczas, poza indywidualnymi rozmowami z nauczycielami akademickimi, nie było, zdaniem przedstawicieli ocenianego kierunku, potrzeby wprowadzania działań naprawczych i korygujących podejmowanych na podstawie wykorzystania wyników oceny kadry prowadzącej proces kształcenia oraz zmian procedur prowadzonej polityki kadrowej.

Uzyskane podczas wizytacji informacje pozwalają stwierdzić, iż kadra prowadząca i wspierająca proces kształcenia ma świadomość obowiązkowości wykonywania powierzonych przez kierownika Instytutu zajęć dydaktycznych, zwraca uwagę na regularność odbywania zajęć jako podstawowy warunek poprawy efektywności kształcenia i ze szczególną troską podchodzi do utrzymania właściwych relacji interpersonalnych ze studentami. Elementem działającego w Instytucie Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia w zakresie kadry prowadzącej proces kształcenia są hospitacje zajęć dydaktycznych, którym poddawani są głównie młodszy lub niedoświadczeni pracownicy w celu weryfikacji zgodności prowadzonych przez nich zajęć z przypisanymi efektami kształcenia oraz przyjętymi w Instytucie standardami jakości kształcenia.

Poza sformułowanymi zaleceniami ze strony doświadczonych pracowników hospitujących zajęcia nie wskazano przykładów wykorzystywania wyników przeprowadzanych hospitacji w doskonaleniu jakości kształcenia oraz podnoszeniu kompetencji kadry dydaktycznej.

Nauczyciele akademicy mogą liczyć na wsparcie w zakresie prowadzonych badań naukowych, publikowania ich wyników, ubiegania się o granty oraz współpracę z innymi ośrodkami naukowymi. System przewiduje motywowanie nauczycieli akademickich do jeszcze lepszej działalności dydaktycznej przez przyznawanie pracownikom nagród, których podział uzależnia się od wyrażonej przez studentów w procesie ankietyzacji opinii, podejmowanych przez nauczyciela akademickiego inicjatyw na rzecz poprawy jakości kształcenia, a także osiągniętych na przestrzeni lat sukcesów zawodowych. Należy podkreślić, iż nauczyciele akademicy zachęceni są do nieustannego kształcenia się w zakresie zróżnicowania metod kształcenia i form pracy odpowiadających osiągnięciu założonych efektów oraz doboru metod ich weryfikacji, co potwierdzają organizowane dla nich szkolenia.

Wdrażane rozwiązania systemu odnoszą się tylko do kadry prowadzącej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Nie przedstawiono działań służących

zagwarantowaniu systematyczności oraz kompleksowości oceny kadry wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku, a także nie wskazano w jaki sposób wyniki przeprowadzanej oceny wykorzystywane są jako podstawa jej doskonalenia.

6.1.7.

Ogólnouniwersyteckie badania ankietowe są przygotowywane i corocznie realizowane przez Pracownię Ewaluacji Jakości Kształcenia przy wykorzystaniu internetowego systemu ankietującego zintegrowanego z systemem USOSweb. Zdiagnozowana przez system mała zwrotność ankiet spowodowała podjęcie ze strony władz kierunku i nauczycieli akademickich inicjatyw na rzecz promowania korzyści wynikających z jej wypełnienia w trakcie bezpośrednich rozmów ze studentami. Opis sposobu przeprowadzania badań ankietowych jest dostępny dla zainteresowanych na właściwej stronie internetowej. Na podstawie zebranych danych sporządza się raporty badawcze, będące dla władz Instytutu podstawą do sformułowania wniosków i propozycji dotyczących jakości kształcenia. Wyniki wypełnionych ankiet omawiane są z poszczególnymi nauczycielami akademickimi podczas spotkań z dyrekcją. Pokazały one, że zdecydowana większość pracowników Instytutu otrzymuje od studentów oceny wysokie lub bardzo wysokie, co świadczy o zadowoleniu studentów ze współpracy z nauczycielami akademickimi i ich uznaniu dla sposobu wywiązywania się z obowiązków dydaktycznych. Opinie studentów w tym zakresie wykorzystuje się przy ocenie wypełniania obowiązków dydaktycznych nauczycieli akademickich. Poza działaniami na rzecz promowania wśród studentów korzyści wynikających z wypełniania ankiet, a także stworzenia własnego, dodatkowego arkusza oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej, nie poczyniono innych działań służących doskonaleniu oraz poprawie skuteczności wykorzystywania wniosków płynących z oceny kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także prowadzących do wzrostu zwrotności ankiet.

Studenci w trakcie spotkania z przedstawicielem ZO PKA pozytywnie ocenili zakres oceny przez nich nauczycieli akademickich. Wskazali na skuteczność przyjętych rozwiązań, podając konkretny przykład. Po dokonaniu oceny za pomocą ankiety studenci zauważyli poprawę postawy ocenionego nauczyciela. Jednocześnie zdaniem studentów ważnym elementem jest także możliwość bezpośredniego kontaktu z władzami jednostki w przypadku wystąpienia konkretnych problemów

6.1.8.

Stworzone w ramach Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia mechanizmy zapewniają dostosowanie oferowanej w ramach IAIe infrastruktury dydaktycznej do potrzeb wynikających z realizacji kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Dostępna baza dydaktyczna, choć oddzielna dla obu jednostek podrzędnych Instytutu, w pełni umożliwia realizację kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Obie biblioteki aktywnie wspomagają proces dydaktyczny oraz działalność naukową pracowników i studentów, a ich zbiory są na bieżąco uzupełniane zgodnie ze zgłaszanymi przez kadrę i studentów potrzebami. Na terenie Instytutu dostępna jest wewnętrzna sieć WiFi, co ułatwia studentom korzystanie z e-zbiorów otwartych baz internetowych.

Funkcjonujący w ramach Instytutu i kierunku system pomocy materialnej należy ocenić pozytywnie. Uczelnia oferuje studentom stypendium Rektora dla najlepszych studentów, stypendium socjalne, stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych, a w przypadku nagłego pogorszenia się sytuacji finansowej studenta istnieje możliwość złożenia wniosku o przyznanie zapomogi. Ponadto wdrożone zostały szczegółowe

zasady w sprawie wprowadzania i stosowania rozwiązań alternatywnych wobec studentów niepełnosprawnych, mające na celu likwidowanie wszelkich barier uniemożliwiających osobom niepełnosprawnym udział w życiu społeczności akademickiej.

Władze kierunku dbają o budowanie wśród studentów świadomości na temat wymagań rynku pracy, czemu służą ulotki informacyjne Biura Karier, a także udostępniane studentom kierunku publikacje, czasopisma i inne materiały pomocne w zorientowaniu się odnośnie kompetencji istotnych z punktu widzenia przyszłych pracodawców. Ponadto CESLA dba o intensywną działalność w zakresie mobilności studenckiej oraz pracowników naukowych i administracji.

Jednostka nie opracowała rozwiązań formalnych włączających studentów w ocenę infrastruktury dydaktycznej oraz systemu wsparcia studentów. W trakcie wizytacji ZO PKA wskazano natomiast na potencjalne rozwiązania nieformalne, polegające głównie na możliwości bezpośredniego kontaktu studentów z władzami w celu zgłoszenia potencjalnych uwag, skarg czy sugestii w tym zakresie.

6.1.9.

Procedury funkcjonującego w ramach kierunku System Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia w IAiE UW służą skutecznemu gromadzeniu, analizowaniu i dokumentowaniu działań gwarantujących jakość kształcenia. Materiały potwierdzające weryfikację efektów kształcenia (kolokwia, egzaminy, prace pisemne) gromadzą i archiwizują osoby odpowiedzialne za weryfikację efektów kształcenia. Ponadto upoważnieni pracownicy Instytutu odpowiedzialni są za przechowywanie protokołów z posiedzeń Rad Instytutu oraz zebrań Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.

Najobszerniej zagadnienia na temat organizacji i procedur toku studiów opisane są na stronie internetowej. Dodatkowo wszyscy studenci są informowani na pierwszych zajęciach każdego przedmiotu o wymaganiach, jakie muszą spełnić, aby uzyskać zaliczenie. Osoby zainteresowane mogą również znaleźć informacje w gablotach umieszczonych w budynkach oraz dziekanacie, a także na stronie internetowej uczelni, której celem jest także rozpowszechnianie treści w zakresie sukcesów naukowych studentów i nauczycieli akademickich, a także organizowanych przez Instytut spotkań.

Należy stwierdzić, iż funkcjonujący w ramach kierunku wewnętrzny system zapewniania jakości gwarantuje gromadzenie, analizowanie i dokumentowanie działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia. Potwierdza to również analiza protokołów z posiedzenia Rady Instytutu Ameryk i Europy, poświadczająca, iż opracowane przez Uczelniany Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia propozycje działań na rzecz jakości kształcenia są przekazywane członkom społeczności akademickiej.

6.1.10.

Podstawowym narzędziem informatyzacji dydaktyki jest system USOS wspomagający organizację i realizację zajęć dydaktycznych, jak również ich ewaluację. Każdy student posiada konto w USOS, co pozwala mu na pełny dostęp do wszelkich informacji o programie studiów, planie zajęć dydaktycznych oraz ocenach. Instytut zapewnia dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia również poprzez swoją stronę internetową. CESLA posiada własną, aktualizowaną stronę internetową w języku polskim i hiszpańskim, a wkrótce planowane jest także uruchomienie strony w języku angielskim. OSA jest w trakcie tworzenia nowej strony internetowej, zwiększającej jej funkcje informacyjne oraz atrakcyjność dla poszczególnych interesariuszy prowadzonego kierunku. Udostępniane na nich dane związane są z przebiegiem procesu kształcenia i uwzględniają m.in. wewnętrzne akty prawne, programy wymiany studenckiej, procedury zapewniania jakości kształcenia, jak również informacje

bezpośrednio związane ze specyfiką kierunku, w tym aktualności, informacje medialne, linki do czasopism CESLA, Stowarzyszenia Absolwentów Puente oraz koła naukowego Gringos. Obie jednostki podrzędne Instytutu posiadają oficjalne profile na portalu Facebook. Dodatkowo wszyscy studenci są informowani na pierwszych zajęciach każdego przedmiotu o wymaganiach, jakie muszą spełnić, aby uzyskać zaliczenie. Informacje dla kandydatów o ofercie dydaktycznej oraz zasadach rekrutacji dostępne są na stronie internetowej Uczelni, a także w ramach akcji promocyjnych prowadzonych w Instytucie. Elementem zapewnienia studentom dostępu do informacji związanych z kształceniem są również ogólnodostępne tablice informacyjne, gabloty i plakaty dydaktyczne na korytarzach Instytutu.

6.2.

System zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia w IAIe został formalnie opracowany i podjęto decyzje o jego wdrożeniu, jednak żeby mógł skutecznie funkcjonować, niezbędne jest podjęcie lub intensyfikacja działań w jego poszczególnych obszarach. Ocena mechanizmów i rezultatów funkcjonowania systemu pokazuje, iż zakres podejmowanych działań doskonalących jakość kształcenia jest niewielki. Jednostka informuje w Raporcie samooceny, że od 2012 corocznie opracowuje Sprawozdanie z oceny własnej działania na rzecz zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia. Pod wskazanym linkiem internetowym znajduje się jednak tylko sprawozdanie ogólnouczelniane, które trudno odnieść do działań na ocenianym kierunku. W tabeli 14 w raporcie samooceny przedstawiono działania podejmowane w roku przeprowadzania oceny kierunku studia amerykańskie bądź odnoszące się do przyszłości.

Rola interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych w procesach doskonalenia jakości kształcenia jest niewystarczająca, ponieważ ich udział nie jest uwzględniany w procesie dostosowania i weryfikacji efektów kształcenia dla potrzeb rynku pracy. Przeprowadzona podczas wizytacji analiza sposobu monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, a także weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia, wykazała brak kompleksowości oraz systematyczności podejmowanych działań. Istotne jest również zintensyfikowanie działań służących doskonaleniu oraz poprawie skuteczności wykorzystywania wniosków płynących z oceny kadry prowadzącej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także przedsięwzięć prowadzących do wzrostu zwrotności ankiet.

3. Uzasadnienie

6.1. Rada Instytutu Ameryk i Europy przyjęła dokument System Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia w Instytucie Ameryk i Europy Uniwersytetu Warszawskiego, przypisując jednocześnie odpowiedzialność za jego opracowanie i nadzorowanie Zespołowi ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. We wspomnianym dokumencie wskazano cele w zakresie doskonalenia jakości kształcenia i służące ich osiągnięciu działania. Ze względu na wyraźny podział jednostek podrzędnych Instytutu OSA i CESLA, prowadzących oceniany kierunek studiów, nie został opracowany wspólny dokument, który wprowadzałby jednolite zasady i procedury w zakresie zapewniania jakości kształcenia na kierunku „studia amerykańskie”.

System został formalnie opracowany i podjęto decyzje o jego wdrożeniu, jednak żeby mógł skutecznie funkcjonować, niezbędne jest podjęcie lub intensyfikacja działań w jego poszczególnych obszarach. Ocena mechanizmów i rezultatów funkcjonowania systemu pokazuje, iż zakres podejmowanych działań doskonalących jakość jest niewielki.

6.1.1. Rola interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych w procesach doskonalenia

jakości kształcenia jest niewystarczająca, ponieważ ich udział nie jest uwzględniany w procesie dostosowania i weryfikacji efektów kształcenia dla potrzeb rynku pracy. W składzie Rady Instytutu jest obecnie zbyt mała liczba przedstawicieli studenckich.

6.1.2. Przeprowadzona podczas wizytacji analiza sposobu monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, a także weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia, wykazała brak kompleksowości oraz systematyczności podejmowanych działań.

6.1.3. Weryfikacja osiąganych efektów kształcenia prowadzona jest na każdym etapie studiów, łącznie z procesem dyplomowania, który obligatoryjnie obejmuje działania antyplagiatowe.

6.1.4. Uczelnia określiła przebieg i warunki procedur PEUS, a delegowani pracownicy IAiE przeszli w tym zakresie szkolenie, jednostka deklaruje gotowość przeprowadzenia takich procedur.

6.1.5. Monitorowanie losów zawodowych absolwentów prowadzone jest w skali ogólnouczelnianej, natomiast jednostka prowadząca oceniany kierunek korzysta jedynie z informacji nieformalnych (np. sieci społecznościowe i absolwenci) i nie kieruje się nimi przy projektowaniu efektów kształcenia.

6.1.6. Jednostka nie podejmuje istotnych działań służących doskonaleniu oraz poprawie skuteczności wykorzystywania wniosków płynących z oceny kadry prowadzącej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów w celu jego doskonalenia.

6.1.7. Jednostka prowadzi wśród studentów ankiety oceniające nauczycieli akademickich, które są uwzględniane przy ocenie okresowej pracownika. Zwrotność ankiet jest jednak stosunkowo mała.

6.1.8. Jednostka nie prowadzi systematycznego monitorowania zasobów materialnych i infrastruktury dydaktycznej, na pojawiające się potrzeby reaguje się na bieżąco.

6.1.9. Jednostka gromadzi prace etapowe i dyplomowe studentów, dokumentację pracowników (w tym ankiety samooceny i oceny studenckiej), a także protokoły posiedzeń Rady Instytutu.

6.1.10. Głównym źródłem informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku są strony internetowe: CESLA dba o kompleksowość informacji, w OSA w czasie wizytacji strona była w przebudowie. Ponadto studenci korzystają z informacji w USOS.

6.2. Jednostka od 2012 przygotowuje informacje, na podstawie których opracowywane są roczne sprawozdania z oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia dla całej Uczelni, ale na razie trudno wskazać konkretne wnioski wynikające dla organizacji procesu dydaktycznego w jednostce; działania na rzecz doskonalenia procesu kształcenia podejmowane są oddzielnie i w innym trybie w każdej z jednostek prowadzących specjalności.

4. Zalecenia

Zaleca się:

- w zakresie projektowania i zmian efektów kształcenia usystematyzowanie działań i uwzględnienie wyników z monitorowanych przez system obszarów. Wskazana jest także analiza wyników przeprowadzonych badań i udział w dyskusji wszystkich grup interesariuszy;
- efektywne zwiększenie roli interesariuszy wewnętrznych (nauczycieli akademickich i studentów) oraz zewnętrznych (reprezentanci otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy) w procesy doskonalenia jakości kształcenia;

- wzmocnienie więzi ze studentami w zakresie: projektowania efektów kształcenia, oceny kadry wspierającej proces kształcenia, wykorzystania wniosków z dokonywanej przez nich oceny nauczycieli akademickich, oceny zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia, sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia;
- efektywne monitorowanie losów absolwentów z uwzględnieniem analiz odnoszących się do wizytowanego kierunku. Uszczegółowienie danych oraz ich analiza dla kolejnych roczników absolwentów umożliwią reakcję jednostki w zakresie oceny jakości kształcenia i przydatności kierunkowych efektów kształcenia na rynku pracy;
- w monitorowaniu stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania wskazana jest głębsza refleksja, systematyczność i kompleksowość;
- w zakresie weryfikacji efektów kształcenia zaleca się sprawdzenie czy zastosowane formy i metody są stosowne do uzyskania określonych w sylabusach efektów kształcenia;
- poprawy wymaga cykliczność, systematyczność i kompleksowość działań podejmowanych w ramach WSZJK;
- uzupełnienie składu osobowego Rady Instytutu o 2 przedstawicieli studentów w celu spełnienia warunków określonych w art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym;
- stworzenie mechanizmów oceny przez studentów infrastruktury dydaktycznej, np. poprzez organizację cyklicznych spotkań ze studentami lub ankietyzację.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

W analizie SWOT przedstawionej w raporcie samooceny jednostka prowadząca oceniany kierunek w zasadzie dobrze rozpoznała swoje mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia. Należy przyznać, że w ocenie czynników wewnętrznych do mocnych stron jednostki należy wysoko wykwalifikowana kadra o dużym potencjale naukowym, ugruntowana pozycja OSA i CESLA jako jednostek badawczych, wysoka aktywność pracowników i dobre zaplecze naukowe oraz innowacyjne wprowadzenie Otwartych Zebrań Naukowych z udziałem studentów. Trudno jednak zgodzić się z atutem autonomii jednostek w kształtowaniu programu studiów – w przekonaniu ZO PKA między oboma jednostkami brak jest jakiegokolwiek porozumienia w sprawach dydaktycznych i naukowych. Sprawia to, że nie prowadzą one wspólnego kierunku studiów, lecz dwie równoległe specjalności, których studenci nawet nie wiedzą, że studiuje ten sam kierunek – określenie „studia amerykańskie” jest tylko fasadą dla dwóch odrębnych programów kształcenia.

Natomiast po stronie słabych stron słusznie wskazano przede wszystkim brak współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczo-kulturalnym i słabość procedur służących weryfikacji efektów kształcenia. Wskazano także słabość kadrową CESLA. Co do trudności ze zwiększeniem zatrudnienia, mobilnością pracowników oraz słabym pozyskiwaniem wykładowców zagranicznych jednostka powinna wykorzystać możliwości, jakie daje ustawa (np. visiting professor).

W odniesieniu do czynników zewnętrznych faktyczną szansą dla jednostki są zdobywające popularność „area studies” (nawet jeśli zdecydowałyby się przekształcić dwie obecne specjalności w dwa odrębne kierunki studiów), szeroka oferta dydaktyczna, planowany e-learning i otwarcie na studentów zagranicznych. Postrzegany jako zagrożenie niż demograficzny w równym stopniu dotyczy całego szkolnictwa wyższego. Natomiast przyczyn faktu odchodzenia studentów ze studiów i niekończenia ich dyplomem należałoby raczej poszukiwać wśród czynników wewnętrznych – być może wynika to ze słabych perspektyw zawodowych studentów, do których jednostka nie przykładła wagi. Brak możliwości nadawania stopnia doktora również nie powinien być postrzegany w perspektywie czynników zewnętrznych – skala trudności i przebieg procedury doktoryzowania we wszystkich uczelniach podlega takim samym zapisom prawa. Natomiast wypada się zgodzić z autorami raportu, że na pracowników dydaktyczno-naukowych we wszystkich uczelniach wyższych spadają coraz większe obciążenia biurokratyczne.

Dobre praktyki

Jako dobrą praktykę należy uznać organizację Otwartych Zebrań Naukowych przeznaczonych dla pracowników i studentów – mają charakter interdyscyplinarny i w istotny sposób zachęcają studentów do podejmowania badań.

Dobłą praktyką jest także eksponowanie w budynku CESLA wyników prac projektowych studentów – wchodząc do siedziby specjalności: kulturoznawstwo Ameryki Łacińskiej i Karaibów od razu wiemy, kto jest jej gospodarzem.